

Kompetence absolventů Základní odborné přípravy policistů na Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově

Jan Novák

Bakalářská práce
2010



Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta humanitních studií
Ústav pedagogických věd
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Jan NOVÁK**
Studijní program: **B 7507 Specializace v pedagogice**
Studijní obor: **Sociální pedagogika**

Téma práce: **Kompetence absolventů Základní odborné přípravy policistů na Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově**

Zásady pro vypracování:

Vyhledání a zpracování teoretické odborně orientované literatury.
Vymezení pojmů a teoretických východisek z oblasti činnosti a postavení PČR, vzdělávání dospělých. Vymezení profilu a kompetencí absolventa základní odborné přípravy policisty a jejich uplatnění v přímém výkonu praxe.
Příprava metodiky výzkumné části.
Realizace kvantitativního výzkumu ke zjištění rozsahu a kvality získaných kompetencí v rámci ZOP důležitých pro přímý výkon služby policisty.
Zpracování a vyhodnocení získaných dat, včetně jejich interpretace.
Prezentace výsledků výzkumu, jejich shrnutí a doporučení pro praxi.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

KALOS, J.; VESELÝ, A.; PALÁN, Z. Vybrané problémy vzdělávací politiky. Praha: Karolinum. 2006. ISBN 80-246-1262-3.

MAŇÁK, J., ŠVEC, Š. Slovník pedagogické metodologie. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 134 s. ISBN 802103802

POSPÍŠIL, O. Pedagogika dospělých andragogika. Praha: Univerzita Karlova v Praze. 2001. ISBN 80-7290-064-1.

Školní a rámcové vzdělávací programy VPŠ a SPŠ MV v Holešově

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

Zákon č. 361/2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Mgr. Svatava Kašpárková, Ph.D.

Ústav pedagogických věd

Datum zadání bakalářské práce:

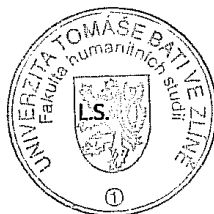
11. února 2010

Termín odevzdání bakalářské práce:

7. května 2010

Ve Zlíně dne 11. února 2010

prof. PhDr. Vlastimil Švec, CSc.
děkan



Mgr. Soňa Vávrová, Ph.D.
ředitelka ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

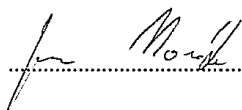
Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Prohlašuji, že

- elektronická a tištěná verze bakalářské práce jsou totožné;
- na bakalářské práci jsem pracoval samostatně a použitou literaturu jsem citoval. V případě publikace výsledků budu uveden jako spoluautor.

Ve Zlíně 3.5.2010



.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydávalečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlázení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce počítovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpirá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užit či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Bakalářská práce se zabývá Policií České republiky jako institucí, je popsána její činnost, úkoly a povinnosti a také systém policejního školství. Ústředním tématem teoretické části práce je současný stav základního typu policejního školství Ministerstva vnitra a jeho hlavní obsahové náplně - základní odborné přípravy pro nově přijaté policisty ke službě pořádkové policie. Důraz je kladen na kompetence, které má policista během této přípravy získat, a to zejména ty odborné. Věnuje se také teoretické podstatě celoživotního vzdělávání. Na základě vhodně zvolené metodologie jsou v praktické části kompetence zkoumány a jejich zjištěná úroveň vypovídá zda je základní odborná příprava policistů nastavena správně, aby je připravila na přímý výkon služby.

Klíčová slova:

Policie České republiky, policejní školství, základní odborná příprava, školní vzdělávací program, kompetence, odborné kompetence, profil absolventa základní odborné přípravy služby pořádkové policie, celoživotní vzdělávání.

ABSTRACT

The bachelor thesis deals with the Police of the Czech Republic as an institution. One of the main aims of this thesis is to describe the function, mission and duties of the Police corps and also to analyze the Police education system. The theoretical part of this thesis is focused on the present state of the basic type of Police education under the Ministry of the Interior Affairs and on the main topic of this education – the basic professional skills training for new Policemen in regular Police service. The emphasis is laid on the competences which members of police corps are to master within the training – especially professional skills. The thesis also mentions theoretical principles of lifelong education. In the practical part, the gathered data are analyzed on the basis of a specific methodology and derived results indicate the level of basic professional-skills training and its suitability for Police regular service.

Keywords:

Police of the Czech Republic, basic professional training, education program, competence, professional skills, the basic professional training graduate profile, lifelong education

Motto: " *Vzdělání je to, co nám zůstane, když zapomeneme, co jsme se učili ve škole* "

(Karel Čapek)

Chtěl bych poděkovat své vedoucí bakalářské práce Ing. et. Mgr. Svatavě Kašpárkové, Ph.D., za ochotu a vstřícnost při konzultaci jednotlivých částí práce, za cenné rady a připomínky.

Děkuji své ženě Martině, za podporu nejen při realizaci bakalářské práce, ale také za podporu v celém vysokoškolském studiu.

Zároveň děkuji lidem, se kterými jsem spolupracoval, jak v oblasti teorie, tak v oblasti výzkumu, za jejich čas a ochotu spolupracovat.

Prohlašuji, že odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

1	ÚVOD	10
I	TEORETICKÁ ČÁST	12
2	POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY	13
2.1	ČINNOST POLICIE	13
2.2	PODMÍNKY PŘIJETÍ DO SLUŽEBNÍHO POMĚRU K PČR	14
2.2.1	Služební zařazení policistů.....	17
2.3	ÚKOLY POLICIE ČR.....	18
2.4	POSTAVENÍ POLICIE A JEJÍ ŘÍZENÍ.....	19
2.5	PRÁVA A POVINNOSTI POLICISTŮ	22
2.6	ETICKÝ KODEX POLICIE ČR.....	24
3	VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH	27
3.1	ZÁKLADNÍ POJMY	27
3.2	CELOŽIVOTNÍ VZDĚLÁVÁNÍ V MINULOSTI, SOUČASNOSTI A TRENDY DO BUDOUCNA	30
4	SYSTÉM POLICEJNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ.....	35
4.1	ZÁKLADY POLICEJNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	35
4.2	POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY	36
4.3	CHARAKTERISTIKA VYŠŠÍCH A STŘEDNÍCH POLICEJNÍCH ŠKOL MINISTERSTVA VNITRA	37
4.3.1	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze	38
4.3.2	Vyšší policejní škola MV v Brně	39
4.3.3	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově	40
4.4	ZÁKLADNÍ ODBORNÁ PŘÍPRAVA POLICISTŮ NA VPŠ A SPŠ MV V HOLEŠOVĚ	42
4.5	ZÁKLADNÍ ODBORNÁ PŘÍPRAVA PRO POLICISTY SLUŽBY POŘÁDKOVÉ A SLUŽBY DOPRAVNÍ POLICIE ZAŘAZENÉ VE 3. A 4. TARIFNÍ TŘÍDĚ.....	44
4.5.1	Školní vzdělávací program.....	44
4.5.1.1	Pojetí základní odborné přípravy	45
4.5.1.2	Kompetence absolventa ZOP.....	46
4.5.1.3	Cíle vzdělávání	48
4.5.1.4	Organizační uspořádání vzdělávacího procesu	49
4.5.1.5	Hodnocení absolventů a způsob ukončení studia	49
4.5.1.6	Časové členění ZOP.....	51
4.5.1.7	Učební osnovy ZOP	51
4.5.1.8	Časová rozvaha ZOP a dotace hodin pro předměty	54
II	PRAKTICKÁ ČÁST	56
5	CÍL PRAKTICKÉ ČÁSTI.....	57

5.1	METODOLOGIE PRAKTICKÉ ČÁSTI	57
5.2	CÍL VÝZKUMU	58
5.3	HYPOTÉZY	59
5.4	VÝZKUMNÝ SOUBOR	59
5.5	POUŽITÉ METODY	60
5.6	PŘEDVÝZKUM.....	60
5.7	VÝSLEDKY VÝZKUMU A ROZBOR ZÍSKANÝCH DAT.....	61
5.7.1	Vyhodnocení didaktického testu	61
5.7.2	Vyhodnocení druhé části dotazníkového šetření absolventů ZOP	68
5.7.3	Dílčí shrnutí a vyhodnocení dotazníku pro absolventy ZOP.....	73
5.7.4	Hodnocení ZOP ze strany vedoucích a zástupců vedoucích OO P ČR.....	74
5.7.5	Dílčí shrnutí a vyhodnocení dotazníku pro VO a ZVO.....	79
5.7.6	Zhodnocení výzkumného šetření a ověření hypotéz	79
	ZÁVĚR	82
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	84
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK	86
	SEZNAM OBRÁZKŮ	87
	SEZNAM TABULEK.....	88
	SEZNAM PŘÍLOH.....	89

1 ÚVOD

Jelikož pracuji více jak deset let u Policie České republiky (dále Policie ČR, popř. PČR), z toho asi polovinu času jako zástupce a později jako vedoucí obvodního oddělení, problematika policejního vzdělání mě zajímá, a to nejen z profesního hlediska.

Obvodní oddělení je základní organizační článek policie. Jedná se o výkonnou složku a téměř každý policista ve své kariéře tímto článkem projde. Jde o složku, kde pracuje největší množství policistů a občané s nimi přijdou nejvíce do styku. Práce u policie je v mnoha směrech velmi náročná a proto bych chtěl zjistit, jestli systém, který policisty na výkon jejich povolání připravuje, je správně nastaven a zda po absolvování základní odborné přípravy pro policisty jsou tyto vybaveni správnými kompetencemi pro výkon svého povolání, a to hlavně v přímém výkonu služby.

Cílem teoretické části této bakalářské práce je zpracování teoretické, odborně orientované literatury k problematice PČR, její činnosti, postavení ve společnosti, její řízení, práv a také povinností, a to jak instituce, tak i jednotlivců.

Běžný občan - „nepolicista“ - mnohdy ani neví, co tvoří obsah práce policie a co všechno práce policisty obnáší. Znalost této problematiky nejen pro policistu, ale také pro občana je nesmírně důležitá. To je další důvod, proč se teoretická část předložené bakalářské práce vyrovnává v teoretické rovině se zvoleným tématem.

Jelikož téma práce je úzce spojeno se vzděláváním policistů, je druhá kapitola věnována problematice vzdělávání dospělých. Nejenže osvětlím základní pojmy a metodologický aparát, ale také nahlédneme, jak se k problematice vzdělávání dospělých přistupovalo v historii, jaká je současnost a jaké jsou trendy a výhledy ve vzdělávání dospělých do budoucích let.

Třetí, nejrozsáhlejší část práce, se zabývá již vlastním vzděláváním v rámci policejního školství. Nejprve si představíme strukturu policejního školství v ČR, přiblížíme jednotlivé články této struktury a plynule přejdeme k základnímu typu policejního vzdělávání. Popíšeme základní odbornou přípravu policistů, její pojetí, cíle, a jak se policisté v rámci této přípravy hodnotí. Do centra naší pozornosti se následně dostane pojem kompetence nezbytné pro výkon profese policisty.

Dále se budeme zabývat tím, jaké možnosti dnešní školský systém v rámci policie nabízí pro další vzdělávání. Neměl by chybět ani popis toho, co musí budoucí policista zvládnout při přijímání do služebního poměru a jaké je vlastně přijímací řízení.

Praktická část bakalářské práce je zaměřena ke školnímu vzdělávacímu programu a jeho nastavení tak, aby připravil policisty na přímý výkon služby.

I. TEORETICKÁ ČÁST

2 POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY

Policie České republiky, tak jak ji známe dnes, byla ustavena zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991 č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, jako jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor České republiky. Znění tohoto zákona bylo novelizováno zákonem č. 273/2008 Sb., na němž se Parlament usnesl dne 17. července 2008.

Tento zákon definuje Policii ČR nejen jako službu, ale věnuje se také problematice řízení a organizace policejního sboru, základních povinností a úkonů policejní služby, které jsou zde přesně popsány a o něž se musí policisté v praxi opírat. Nastihuje také stránku vztahů policie a ostatních ozbrojených bezpečnostních složek a jiných orgánů státní správy, jakož i spolupráci s právníckými a fyzickými osobami. Pro práci policie není důležitý jen tento zákon. Je vázána celým právním řádem ČR.

2.1 Činnost policie

Policie chrání bezpečnost osob a majetku, spolupůsobí při zajišťování veřejného pořádku, a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení, odhaluje trestné činy a jejich pachatele, koná vyšetřování, dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu a spolupůsobí při jeho řízení, kontroluje doklady o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Dále odhaluje přestupky a projednává je pokud tak stanoví zákon, vyhlašuje celostátní pátrání, pronásleduje osoby uprchlé z výkonu vazby či z výkonu trestu odnětí svobody, zadržuje svěřence s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, kteří jsou na útěku a spolupůsobí při jejich vyhledávání.

Každý občan ČR se určitě s prací policisty někdy setkal, ať šlo o nějakou preventivní akci na přechodu pro chodce či přednášku na základní škole, nebo při krádeži, loupeži, vykradení bytu nebo chaty, což jsou bohužel ty smutnější případy. Mnoho z nás určitě někdy policistu potřeboval a nebo alespoň věděl, že je někde nablízku, a cítil se lépe. Na jedné straně často na policisty spíláme, na druhou stranu nám leckdy mohou dobře pomoci. Zkušenosti s policií má někdo dobré a někdo horší.

S tím, jak se zprávy v dnešní době podávají ve zkratkách, se často dozvíme jen o pochybení policistů, nikoliv však o jejich každodenní tvrdé práci. Dochází tak k unifikaci policejní služby a jak jsem již uvedl, často spíše v negativním světle. Najednou se z televize dozvídáme, že policisté jsou ti, kteří:

- zneužívají svého postavení
- mají sklony k šikaně
- jezdí pozdě k nehodám, nebo se jim k nim vůbec nechce
- berou úplatky
- měří radarem na přehledném a rovném úseku těsně za značkou konec obce
- veškeré vnitřní problémy zametají pod koberec
- nedokáží vyřešit případ běžné krádeže atd.

Z tohoto pohledu to vypadá, že se policisté mají velice dobře, moc nepracují a navíc k výhodě dobrého platu je čeká v důchodu další výhoda – tučné výslužné. Bohužel však většina lidí nevidí, pokud sami nejsou policisty nebo nemají-li ve službách policie své příbuzné nebo známé, druhou stránku věci, tj. to, co se povedlo, to pozitivní, co se stalo, i když o tom média mlčí.

Určitá role v tom, jak policistu vnímá okolí, však stojí i na policistovi. Nelze vše svádět na média, neboť velice záleží na tom, jak daný člověk mluví, jak vystupuje, jak se chová, zda je z něho „cítit“ profesionalita, nebo jen namyšlenost na uniformu a moc. Tím, že má dost lidí s prací policistů i s jejich chováním špatné zkušeností, pak dochází k tomu, že práce policistů je zbytečně zneuctívána a degradována. V tu chvíli si však neuvědomují, že vizitku celému sboru kazí jen pár lidí a že práce policisty jako taková je nejen velice těžká a stresující, ale že je velice obtížné se k policejnímu sborů vůbec dostat a jak je náročné stát se policistou.

2.2 Podmínky přijetí do služebního poměru k PČR

Služební poměr u Policie ČR je upraven zákonem č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2007.

Uchazeč se zájmem vykonávat službu v policii musí doručit na příslušné personální pracoviště policie písemnou žádost o přijetí do služebního poměru a musí dále splňovat následující podmínky:

- občanství České republiky
- věk nad 18 let
- bezúhonnost
- minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou
- fyzickou, zdravotní a osobnostní způsobilost k výkonu služby
- není členem politické strany nebo politického hnutí
- nevykonává živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které vykonávají podnikatelskou činnost

Bezúhonnost je řešena v zákoně č. 361/2003 Sb., O služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů a to v § 14. Prokazuje se opisem z evidence Rejstříku trestů. Při posuzování bezúhonnosti se nepřihlíží k zahlázení odsouzení nebo k rozhodnutí prezidenta republiky, v jejichž důsledku se na občana hledí jako by nebyl odsouzen. V případě jednání, které je v rozporu s požadavky kladenými na policistu, posuzuje konkrétní situaci služební funkcionář a ten s konečnou platností rozhoduje, zda byla splněna podmínka bezúhonnosti.

Minimální stupeň vzdělání - nejméně ukončené střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Fyzická, zdravotní a osobnostní způsobilost se prokazuje v průběhu přijímacího řízení, jehož součástí je i vyšetření zaměřené na zjištění přítomnosti omamných a psychotropních látek. Fyzická způsobilost se prokazuje testy tělesné zdatnosti, zdravotní způsobilost je posouzena policejním lékařem a osobnostní způsobilost se prověřuje psychologickým vyšetřením.

V průběhu přijímacího řízení uchazeč absolvuje psychologické vyšetření, prověrku tělesné zdatnosti, zdravotní prohlídku.

Psychologické vyšetření je zaměřeno na zjišťování osobnostních předpokladů potřebných pro výkon služby na základních policejních služebních místech.

Uchazeči absolvují celodenní vyšetření, v jehož průběhu vyplňují osobnostní dotazníky, podrobují se výkonovým testům a účastní se řízeného rozhovoru s psychologem. Výsledkem vyšetření je komplexní posouzení vhodnosti uchazeče pro výkon služby. Psychologické vyšetření provádějí výlučně psychologická pracoviště policie nebo ministerstva vnitra. Pokud uchazeč nesplní kritéria nutná pro přijetí, může další psychologické vyšetření podstoupit nejdříve za dva roky.

Prověrka fyzické zdatnosti se skládá ze čtyř testů: člunkového běhu, běhu na 1000 metrů, celomotorického testu a cvičení kliků.

Komplexní zdravotní prohlídka sleduje posouzení zdravotní způsobilosti k výkonu služby. Přísná zdravotní kritéria jsou prevencí před případným poškozením zdraví v důsledku náročných podmínek služby policistů.

Od přijímacího řízení mohou obě strany kdykoliv v jeho průběhu odstoupit. Každý uchazeč je o výsledku přijímacího řízení vyrozuměn písemně. Personální údaje nepřijatých uchazečů se archivují ještě další tři roky a pak jsou skartovány. Požádá-li uchazeč o přijetí opakovaně v průběhu následujících tří let od první žádosti o přijetí, zohledňuje se při opětovném přijímacím řízení tento předchozí personální spis.¹

Jak jsme si mohli všimnout v médiích, policie v roce 2008 rozjela velikou náborovou kampaň. Bylo třeba snížit podstav v určitých útvarech, který byl spjat s generační výměnou a také s novým zákonem o služebním poměru, který též vyvolal určitou vlnu odchodů. I když se kampani, která proběhla v rádiích, televizi i tištěných médiích, kdekdo vysmíval, pravdou je, že o práci u policie (pod heslem „Pomáhat a chránit“) projevilo zájem rekordní množství uchazečů.

Pokud policista úspěšně projde přijímacím řízením, vzniká mu služební poměr, a to dnem uvedeným v rozhodnutí služebního funkcionáře s personální pravomocí. Tímto datem je policista ustanoven na služební místo. Tento služební poměr není nastálo, ale je s nově nastupujícím policistou uzavírán na tři roky, tj. na dobu určitou.

¹ <http://www.policie.cz/clanek/prubeh-prijimaciho-rizeni.aspx>

Jakmile uplyne poslední den zkušebního poměru na dobu určitou, vzniká poměr na dobu neurčitou. Jsou zde však podmínky:

- policista musí vykonat úspěšně služební zkoušku
- dosahuje dobrých výsledků ve výkonu služby

Pokud policista nastoupí k policii, je nutné, aby složil služební slib, jehož znění je uvedeno v zákoně 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Aby mohl být slib považován za splněný, je třeba ho stvrdit vlastnoručním podpisem. Jestliže policista tento slib nesloží a nebo ho složí s výhradou, služební poměr nemůže vzniknout. Policejní slib zní:

„Slibuji na svou čest a svědomí, že při výkonu služby budu nestranný a budu důsledně dodržovat právní a služební předpisy, plnit rozkazy svých nadřízených a nikdy nezneužiji svého služebního postavení. Budu se vždy a všude chovat tak, abych svým jednáním neohrozil dobrou pověst bezpečnostního sboru. Služební povinnosti budu plnit řádně a svědomitě a nebudu váhat při ochraně zájmů České republiky nasadit i vlastní život.“²

2.2.1 Služební zařazení policistů

Policista je po přijetí do služebního poměru ustanoven na služební místo v rámci policie, pro které je stanovena služební hodnost referent nebo vrchní referent. Jsou to nejnižší služební hodnosti, ve kterých policista může podle Nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech, vykonávat základní činnosti policisty, pro které byl vyškolen nebo vycvičen.

V zákoně č. 361/2003 Sb. jsou v § 7 stanovena pravidla pro přidělování služebních hodností, minimálního stupně vzdělání, minimální doby trvání služebního poměru pro jednotlivé služební hodnosti a tarifní třídy. Tarifní třídy mají rozhodující vliv na výši služebního příjmu. Tarifní třídy, hodnosti, stupeň vzdělání jsou podrobně uvedeny v příloze P I.

² § 17 odst. 3 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů

Služebním hodnostem náleží podle § 8 zákona č. 361/2003 Sb. hodnostní označení:

- a) referent- rotný,
- b) vrchní referent- strážmistr,
- c) asistent- nadstrážmistr,
- d) vrchní asistent-podpraporčík,
- e) inspektor- praporčík nebo nadpraporčík,
- f) vrchní inspektor- nadpraporčík nebo podporučík,
- g) komisař-poručík nebo nadporučík,
- h) vrchní komisař-kapitán nebo major,
- i) rada- podplukovník nebo plukovník,
- j) vrchní rada-plukovník,
- k) vrchní státní rada- plukovník.

Prezident republiky může jmenovat ředitele bezpečnostního sboru, jeho náměstka nebo vedoucího organizační části bezpečnostního sboru na návrh vlády do hodnosti brigádní generál, generálmajor nebo generálporučík. Grafické vyobrazení hodnostního označení policistů je uvedeno v příloze P II.

2.3 Úkoly Policie ČR

Činnost Policie ČR je velice široká a pestrá a zahrnuje tyto úkoly:

- ochrana bezpečnosti osob a majetku;
- zajišťuje a spolupracuje při udržování veřejného pořádku a v případě jeho porušení zasahuje tak, aby byl obnoven;
- bojuje proti zločinu a terorismu;
- odhaluje a vyšetřuje trestné činy a zajišťuje pachatele trestných činů;
- v určitém rozsahu chrání státní hranice;
- chrání ústavní činitele státu a zajišťuje též bezpečnost chráněných osob, kterým je v ČR v při jejich pobytu poskytována ochrana dle mezinárodních dohod;
- odhaluje a projednává přestupky, dle stanovení zvláštního zákona;

- zajišťuje ochranu objektu Parlamentu, zastupitelských úřadů, dále ochranu objektů ústavního soudu, prezidenta republiky, ministerstva zahraničních věcí a vnitra a dalších objektů, které jsou nezbytně nutné pro vnitřní bezpečnost a pořádek, stejně tak budovy, jejichž ochrana vyplývá z mezinárodních dohod ČR;
- dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu;
- pro potřebu plnění svých úkolů vede evidence a statistiky;
- provádí činnosti spojené s pronásledováním osob, které uprchly;
- zajišťuje pohotovostní ochranu jaderných zařízení, podílí se na fyzické ochraně jaderného materiálu při jeho transportu;
- vyhledává celostátní pátrání;
- provádí kontrolu dokladů pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla;

Dle zvláštních zákonů mohou policii připadnout také úkoly týkající se výkonu státní správy a úkoly při zabezpečování místních náležitostí veřejného pořádku.

Odhalování trestných činů policistů a zjišťování pachatelů těchto trestných činů zajišťuje útvar pro inspekční činnost podléhající ministerstvu vnitra dle zákona č. 361/2003 Sb.

2.4 Postavení policie a její řízení

Policie je podřízena Ministerstvu vnitra. Policii tvoří Policejní prezidium, útvary s působností na celém území republiky a útvary s územně vymezenou působností. Činnost policie řídí Policejní prezidium, v jeho čele stojí policejní prezident, který je představeným všech policistů. Policejního prezidenta jmenuje a odvolává ministr vnitra se souhlasem vlády. Útvary policie může zřídit ministr vnitra na návrh policejního prezidenta.

Policejní útvary působící na celém území ČR:

- Kriminalistický ústav Praha
- Letecká služba
- Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV)
- Služba cizinecké policie
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV

- Útvar odhalování korupce a finanční kriminality SKPV
- Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR
- Útvar pro ochranu ústavních činitelů
- Útvar rychlého nasazení
- Útvar speciálních činností SKPV

Policejní útvary s územně vymezenou působností:

- Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy
- Krajské ředitelství policie Středočeského kraje
- Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
- Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje
- Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
- Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
- Krajské ředitelství policie Libereckého kraje
- Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje
- Krajské ředitelství policie Pardubického kraje
- Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
- Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
- Krajské ředitelství policie Zlínského kraje
- Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje
- Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje

V rámci krajských ředitelství, která jsou samostatnou organizační složkou státu, jsou zřízeny jednotlivé výkonné složky policie s územně vymezenou působností, jako například obvodní oddělení policie, dopravní služba, pohotovostní motorizované jednotky, eskortní oddělení a mnoho dalších.

Nejvíce policistů pracuje v uniformované složce policie a to u těchto základních služeb:

Služba pořádkové a železniční policie - chrání veřejný pořádek, bojuje proti kriminalitě, provádí trestní a přestupkové řízení, dohlíží na bezpečnost silničního provozu a zajišťuje veřejný pořádek na vlakových nádražích a ve vlacích, chrání bezpečnost cestujících a dopravovaných zásilek. Kromě základních útvarů (obvodních a místních oddělení) jsou v některých větších městech součástí pořádkové policie také pohotovostní motorizované jednotky, pořádkové jednotky a oddíly jízdní policie

Služba dopravní policie - dohlíží na bezpečnost a plynulost silničního provozu a spolupůsobí při jeho řízení, vyšetřuje dopravní nehody a kontroluje doklady o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla

Služba cizinecké policie - zajišťuje ochranu státních hranic mimo hraniční přechody, kontroluje doklady na hraničních přechodech, povoluje a kontroluje vstup a pobyt cizinců a udělování statutu uprchlíka

V rámci reformy Policie ČR se od 1.ledna 2010 změnila organizační struktura policejních útvarů s územně vymezenou působností. Krajská ředitelství policie začala kopírovat rozdělení republiky podle vyšších územních samosprávných celků.

Tak např. z dosavadního Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje se vydělilo Krajské ředitelství policie Zlínského kraje a Krajské ředitelství policie kraje Vysočina.

Každé Krajské ředitelství policie je rozděleno do územních odborů dislokovaných do míst bývalých okresních ředitelství. Územní odbory jsou rozděleny na dvě základní části a to Územní odbor vnější služby a Územní odbor služby kriminální policie a vyšetřování. Pod Územní odbor vnější služby patří např. služba pořádkové policie, služba dopravní policie, odbor pro zbraně a střelivo. Služba kriminální policie a vyšetřování odhaluje a vyšetřuje závažné a organizované trestné činy a pátrá po jejich pachatelích. SKPV je rozdělena podle jednotlivých problematik na oddělení hospodářské kriminality a oddělení obecné kriminality. Dále pátrá po osobách a věcech. Tento územní odbor má k dispozici i kriminalistické techniky, z jejichž široké škály činností můžeme uvést například zajišťování stop zanechaných pachatelem na místě činu.

Každá organizace, aby se dala dobře řídit, musí být dobře rozčleněna a strukturována. A samozřejmě toto platí i pro Policii ČR, neboť bez strukturalizace policie by nebylo možné dobře a efektivně plnit úkoly. A konečně tyto úkoly, nebo chceme-li spíše „zařazení“, je pro policisty důležité i z toho důvodu, že určuje jejich systematizované služební zařazení a požadavky na vzdělání. Stejně tak se od tohoto odvíjí služební funkce, hodnost a výše platu.

Policisté jsou jednou ze složek Integrovaného záchranného systému. Spolu s Policií ČR sem ještě patří Záchraná služba a Hasičský záchranný sbor. Za určitých okolností se sem řadí i určité vyčleněné útvary Armády ČR a v krizových situacích je možné, že je Integrovaný záchranný systém rozšířen ještě o další skupiny. Sem řadíme např. různé krizové štáby měst či obcí, Horská služba, Báňská záchranná služba apod.

2.5 Práva a povinnosti policistů

Jelikož policie má velice specifickou činnost, musí mít taková práva, která jí umožní tuto práci provádět. Navíc velice často také musí zasahovat do práv občanů. Musíme si ale uvědomit, že policista je oprávněn využívat při výkonu služby svých práv vždy jen na základě zákona. To, jak mohou policisté využívat tato oprávnění, je přesně vymezeno a formulováno v právních předpisech. Práva policisty, která může v rámci plnění služebních povinností využít jsou uvedena zejména v zákoně č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky.

Ze základních práv policisty jmenujme např.:

- požadovat vysvětlení;
- požadovat prokázání totožnosti;
- možnost zajištění a předvedení osoby;
- možnost omezit pohyb osob;
- možnost odebrat zbraň;
- možnost prohlížet dopravní prostředky;
- vykázat osobu z obydlí;
- oprávnění použít donucovací prostředky a zbraň, atd.

Povinnosti policisty jsou rovněž uvedené v rámci zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

Zde je přesně stanoveno, jaké je základní vymezení povinností policisty, jaké má podmínky k práci a jakým způsobem může policista postupovat při plnění svých služebních úkolů a povinností. Zde je několik základních povinností, které jsou zakotveny v § 9 až 13 citovaného zákona:

- Policista je při plnění úkolů policie povinen dodržovat pravidla zdvořilosti a dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní.
- V případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie, je policista povinen provést úkon v rámci své pravomoci nebo přijmout jiné opatření, aby ohrožení nebo porušení odstranil. (Mezi základní úkoly policie patří chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek.)
- Policista a zaměstnanec policie jsou povinni dbát, aby žádné osobě v důsledku jejich postupu nevznikla bezdůvodná újma.
- Policista musí postupovat tak, aby případný zásah do práv a svobod osob, vůči nimž směřuje úkon, nebo osob nezúčastněných nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu.

Pro policisty mimo službu platí, že v případě pokud je bezprostředně ohrožen život, zdraví nebo svoboda osob anebo hrozí škoda na majetku má povinnost provést úkony, aby tomuto zabránil.

Zde však platí jistá omezení, například nemusí zasáhnout pokud, je pod vlivem léků, nebyl k potřebnému úkonu vyškolen nebo zakročuje pod jednotným velením. Povinností policisty je být nestranný a neovlivněný náboženským přesvědčením či sympatiemi k náboženství, spolku či určité politické straně. Stejně tak platí, že musí vždy prokázat svoji totožnost a příslušnost k policejnímu sboru ČR. Před každým zahájením služebního zákroku musí použít slovního spojení – „Jménem zákona“. I mimo službu se musí chovat tak, aby zachovával dobré jméno policie.

Všechna práva a povinnosti policistů, které jim vyplývají ze zákona, se dotýkají osobní svobody, práv a povinností občanů, majetkových a vlastnických práv, práva na svobodu pohybu či soukromí.

Tyto jsou zaručeny zákony, Ústavou a Listinou základních práv a svobod. Tím pádem musí být využívání všech práv policisty vždy v souladu s ostatním právním řádem a všemi normami.

Aplikace práv policisty musí být vždy v nezbytně nutné míře a musí vždy být přesně v souladu se zákonem. Pokud policista zákon poruší, hrozí mu propuštění ze služebního poměru a to bez nároků na odstupné a výslužné. Navíc může být trestně stíháný pro trestný čin dle § 329 trestního zákoníku – Zneužití pravomoci veřejného činitele v souběhu s dalšími trestnými činy, kdy se může jednat např. o omezování osobní svobody atd. Aby policista znal všechna práva a povinnosti, je třeba se dobře orientovat a znát znění jednotlivých zákonů a ustanovení. Navíc musí mít také určitou morální úroveň, která by měla být pro práci policisty nezbytná. Touto se zabývá Etický kodex Policie ČR.

2.6 Etický kodex Policie ČR

Mezi povinnosti policisty patří i dodržování etického kodexu, který patří mezi důležité dokumenty Policie ČR. Policií byl přijat v roce 2005 a důraz je zde kladen hlavně na demokratickou činnost policie, tzn. že nejen demokracii „brání“ a stará se o dodržování zákonů, ale také demokraticky žije „uvnitř“, tj. demokracii dodržuje a vyznává. Policie musí být moderní transparentní instituce, jež nebude u obyvatel budit strach z represe, ale k níž budou mít obyvatelé úctu a budou vědět, že na policii se mohou spolehnout při potřebě pomoci.

Je třeba, aby každý nový policista, který je do sboru přijímán, hned od začátku své policejní kariéry věděl, jaké hodnoty a postoje určují jeho práci, aby se s nimi ztotožnil. Výhoda je v tom, že pokud si opravdu policista hodnoty etického kodexu osvojí (navíc není vyloučeno, že se eticky choval již dříve), může tyto pak svým chováním a jednáním šířit dále.

V etickém kodexu Policie ČR se praví že: *„Příslušníci Policie České republiky, vědomi si svého poslání, spočívajícího ve službě veřejnosti, založeného na úctě a respektu k lidským právům, vyjadřují následující principy, jež chtějí sdílet a dodržovat³“* Nyní zmíníme, co je obsahem etického kodexu policisty.

³ <http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>

Cílem Policie ČR je⁴:

- chránit pořádek a bezpečnost ve společnosti;
- prosazovat zákonnost;
- chránit svobody a práva osob;
- usilovat o trvalou podporu veřejnosti;
- působit preventivně proti trestné činnosti a jiné protiprávní činnosti a potírat ji.

Základními hodnotami pro policistu je: profesionalita, odpovědnost, nestrannost, bezúhonnost, ohleduplnost.

Závazkem policisty vůči společnosti je:

- chovat se důstojně a důvěryhodně, jednat s občany korektně a slušně vždy s respektováním lidské důstojnosti;
- prosazovat zákony přiměřenými prostředky s maximální snahou o spolupráci s institucemi i občany;
- uplatňovat vždy rovný a korektní přístup ke všem osobám bez rozdílů a vždy s respektem a ohledem na kulturní či hodnotové odlišnosti;
- zachovávat mlčenlivost o zjištěných skutečnostech a informacích;
- používat donucovacích prostředků vždy v rámci zákona a nikdy ne ponižujícím či nehumánním způsobem;
- vždy odmítnout korupční jednání;
- nést plnou odpovědnost za osobu, která byla omezena Policií ČR na svých právech osobní svobody;
- vyhýbat se jednání, které by mohlo mít souvislost se střetem zájmů.

Mezi závazky vůči ostatním policistům patří:

- péče o korektní a slušné kolegiální vztahy, dodržovat vzájemnou úctu a slušné chování, zdržet se jakékoliv formy šikany či obtěžování ze strany jak kolegů, tak i nadřízených;
- usilovat o otevřenou a partnerskou spolupráci;

⁴ <http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>

- nekryt a netolerovat jakékoliv podezření z trestné činnosti či trestnou činnost u Policie ČR, netolerovat žádné praktiky či protiprávní jednání, které by byly v rozporu s tímto kodexem.

Pro osobní a profesionální přístup policisty platí:

- chovat se bezúhonně ve službě i mimo službu, aby v každé chvíli byla Policie ČR důstojně reprezentována, a to jak již zmíněným chováním, tak jednáním, zevnějškem i vystupováním;
- přijmout osobní odpovědnost za svůj profesionální výkon a morální úroveň.

3 VZDĚLÁVÁNÍ DOSPĚLÝCH

Jelikož u vzdělávání policistů jde v podstatě o vzdělávání dospělých rozebereme, v této kapitole specifika tohoto procesu.

Celoživotní učení⁵ je relativně novou myšlenkou, která se týká dnešního vzdělávání a dochází k takovému organizačnímu principu, kdy je učení a jeho všechny možnosti chápáno jako jeden nedílný a propojený celek. Navíc je celoživotní učení velice úzce spjato se zaměstnáním, neboť nám umožňuje získávat stejné kvalifikace a kompetence různými cestami a to kdykoliv během života. Často potřebu celoživotního učení pociťujeme hlavně v souvislosti s nezaměstnaností a rychle se rozvíjejícím pokrokem. Každý se tak může vzdělávat v různých fázích svého života jak biologického, tak i profesního. Naše „klasické“ základní vzdělání je tak rozšiřováno v různých oborech a různých sférách. Jedinec tak získává další nové, širší dovednosti, které by měl či mohl využívat v pracovním a aktivním životě.

Vzdělávání v rámci celoživotního procesu získávání znalostí můžeme rozdělit na:⁶

- formální
- neformální
- informální

3.1 Základní pojmy

Formální vzdělávání

Formální vzdělávání je takovým typem vzdělávání, které je potvrzeno určitou státní písemností – vysvědčením, výučním listem, diplomem. Formální vzdělávání upravují platné zákony, týkající se vzdělávání.

⁵ KALKOS, J., VESELÝ, A., PALÁN, Z. *Vybrané problémy vzdělávací politiky*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1262-3.

⁶ KALKOS, J., VESELÝ, A., PALÁN, Z. *Vybrané problémy vzdělávací politiky*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1262-3.

Tyto zákony vymezují:

- cíle
- obsah
- způsoby
- prostředky

celého vzdělávacího procesu a hodnocení. Jedná se v podstatě o vzdělávání, na které má stát největší vliv a tím pádem a vcelku logicky tak reaguje na realitu ve společnosti, v dané zemi. A to z hlediska jak politického, tak sociálního, kulturních apod.

Neformální vzdělávání

Jak již název napovídá, neformální vzdělávání leží mimo formální vzdělávání, i když má organizovanou a systematickou formu. Jedná se převážně o různé kursy: počítačové, rekvalifikační, šití, keramiku, hudební nástroje, jazyky atd. Toto vzdělávání neorganizují klasické školy tak jako ve vzdělávání formálním, ale mají ho pod křídly různé organizace, klubovny, podniky, kulturní střediska, nadace. Na rozdíl od formálního vzdělávání je toto dobrovolné. Nikdo nikoho nemůže nutit, aby se povinně učil chodit hrát na kytaru, do šití atp.⁷

Informální vzdělávání

A konečně třetí typ vzdělávání, informální, je takové, které není na bázi nějaké výuky či vzdělávacího procesu, jež by měl určitý rámec jako vzdělávání formální či neformální. Toto je pouze na bázi životních zkušeností a získáváme ho v zaměstnání, v rodině, při komunikaci v nějaké sociální skupině. Opět je samozřejmě dobrovolné, zde bychom mohli použít spíše slova latentní, neboť člověk ho získává často jen tak mimoděk. Není nijak regulované ani institucionálně koordinované.

Můžeme říci, že v určité formě se vlastně jedná o sebevzdělávání, jež je motivováno vnějším okolím a často vychází z potřeby seberealizace dané osoby.⁸

⁷ PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-252-1

⁸ POSPÍŠIL, O. *Pedagogika dospělých andragogika*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2001. ISBN 80-7290-064-1.

Celoživotní vzdělávání

Celoživotní vzdělávání⁹ je skoro totožné jako celoživotnímu učení a musíme konstatovat, že i každý autor tento termín bohužel definuje trochu odlišně. Záleží na autorovi a publikaci, kde jaké terminologie použije. Často je nejednotné používání těchto termínů i v různých jazycích, neboť se jedná o výrazy opravdu velice blízké.

Shrneme-li, celoživotní vzdělávání je tvořeno činnostmi, mezi které patří učení a které je potřeba k udržení kroku s konkurencí na pracovním trhu, s vývojem techniky, s vývojem profesního života každého jedince.

Vzdělávání dospělých

Každý v mládí absolvuje různě dlouhou dobu ve školních institucích a získá vzdělání určitého druhu. Jenže to často nestačí a v dospělosti se následně musí toto doplňovat, rozšiřovat a obohacovat. Jedná se zejména vzdělání kvalifikační, rekvalifikační a školení na odborné úrovni.¹⁰

Zájmové vzdělávání

Vzdělávání, které pomáhá k seberealizaci, kulturnímu a osobnostnímu rozvoji nazýváme zájmové vzdělávání. Jak vyplývá z názvu, toto není v přímé souvislosti se zaměstnáním, není třeba k tomu, aby mohlo být zaměstnání vykonáváno. Jde jen o osobní záliby a zájmy, volnočasové aktivity. Pokud jde o organizovanou formu zájmového vzdělání, je to vlastně část neformálního vzdělávání¹¹.

Tento typ vzdělávání můžeme různě členit, např. na:

- tělovýchovné;
- sportovní;
- turistické;

⁹ VYHNÁNKOVÁ, K. *Vzdělávání dospělých v České republice a Evropské unii*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2007. ISBN 978-80-86723-46-4.

¹⁰ PAVLÍK, O., CHALOUPKA, L., KOHOUT, K. *K politice dalšího vzdělávání*. Olomouc: Andragogé, 1999. ISBN 80-7067-949-2.

¹¹ PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha: Portál, 1998. ISBN 80-7178-252-1

- esteticko-výchovné;
- společenskovední;
- přírodovědné;
- pracovně – technické;

Sebevzdělávání

Sebevzdělávání patří do informálního vzdělávání¹². Člověk tak vlastně učí sám sebe a své vlastnosti a dovednosti formuje neformálním způsobem. Tento proces nemá nějaký pevný rámec ani institucionální vedení. Mantinely tohoto vzdělávání si jedinec určuje sám dle své potřeby. Jedná se jak o vzdělávání kvůli své profesní činnosti, tak pro osobní potřebu či volný čas. V tomto typu vzdělávání je velice důležitým prvkem motivace, neboť bez té je to v sebevzdělávání velice těžké. Donutit sám sebe k činnosti je totiž obtížné.

Sebevzdělání je jevem, kterým může člověk řešit nejen svoje priority, ale také svoje problémy v osobním či pracovním životě. A je stále více a více aktuálnější s tím, jak se zvyšují každodenní nároky na člověka. Uskutečňuje se prostřednictvím různých pomůcek a to například pomocí formy literární (učební texty, skripta, knihy), masově komunikačních prostředků (televize, internet), neliterární (zvukové záznamy, videozáznamy) a pomocí elektrotechnických médiích (CD ROM, videotext, teletex) aj. Veškeré sebevzdělávání je postaveno na individuálních potřebách, možnostech a podmínkách jedince¹³.

3.2 Celoživotní vzdělávání v minulosti, současnosti a trendy do budoucna

V dnešní době je celoživotní vzdělávání živým tématem a i tak je vnímáno veřejností. Je to téma rychle se měnící, aktuální a můžeme říci, že velice progresivní. S rostoucím vývojem informačních technologií, ale i s pokrokem obecně vzniká tlak na to, stále se učit něco nového.

¹² PÁVKOVÁ, J. et al. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80- 7178-711-6.

¹³ MUŽÍK, J. *Didaktika profesního vzdělávání dospělých*. Plzeň: Nakladatelství Fraus, 2005. ISBN 80-7238-220-9.

Navíc s rostoucí globalizací vzniká stále větší konkurence na trhu práce a ten, kdo se nedokáže plně přizpůsobit najednou končí, neboť nemá uplatnění. Je třeba se stále zdokonalovat nejen ve svém řemesle, ale i ve svém oboru, jazykově a hlavně být počítačově gramotný.

Musíme však zdůraznit, že proces celoživotního vzdělávání není jen výdobytkem dnešní doby, ale provázal již naše předky v době dávno minulé. Vše šlo ruku v ruce s průmyslovou revolucí, technickým rozvojem atd.

To, že vzdělávání je proces, který člověk musí absorbovat po celý život, bylo vysloveno již v 60. letech 20. století. Nejnovější poznatky přišly s tím, že jakýkoliv dosažený stupeň vzdělání je jenom předběžný a že člověk na sobě musí pracovat celý život, musí mít možnost dále se učit a zdokonalovat. Jinak hrozí, že nezvládne rychle se měnící tempo doby¹⁴.

V současné době můžeme možnosti, které má dospělý k tomu, aby se věnoval celoživotnímu vzdělávání, různě dělit. Je možno využít jak kompenzační typ vzdělávání, kdy se jedinec snaží získat dosud nedosažený stupeň vzdělání, tak různé možnosti rozšiřování a zvyšování kvalifikace a kompetence. Toto (výkon určité profese, která vyžaduje celoživotní vzdělávání) bývá hlavní důvod všeho dalšího vzdělávání. Zde nelze hovořit o dobrovolnosti, neboť pokud si kontinuální vzdělávání naše profese vyžaduje, není zbytí, pokud bychom o práci nechtěli přijít.

Dále pak dochází k novému chápání slova učení a vyučování, kdy je třeba jasně vidět:

- potřebu neustálého vzdělávání se
- stále rostoucí význam schopnosti pracovat v týmu a dobře organizovat nejen tým, ale i sebe a svůj disponibilní čas
- potenciály a možnosti rozvoje
- možnost nalezení vlastního stylu učení se a vlastních metod
- možnosti rozvoje nejen odborného, ale také osobnostního

¹⁴ BENEŠ, M. Andragogika. Praha: Grada, 2008. ISBN 97-880-2472-5802

Dalším jasným trendem je zaměření se na reálné možnosti a situace, tzn. že nejde jen o to se „biflovat“ a shromažďovat nové a nové vědomosti, ale je třeba umět s těmito vědomostmi také řešit problémy. Všechny vzdělávací programy jsou šity na míru studentům, resp. těm, kterým mají něco předat. Musí tak být, resp. se snažit být, maximálně efektivním programem tak, aby student měl potřebné penzum znalostí ke zvládnutí právě té jeho problematiky v oboru. Navíc je třeba zdůraznit, že je třeba také sem tam odhlédnout od svých individuálních osobních výkonů a zaměřit se na rozvoj a cíle celé organizace nebo společnosti.

Mezi další trendy můžeme např. ještě jmenovat decentralizaci systému celoživotního vzdělávání, chápání vzdělávání jako poskytování služby zákazníkovi a využití všech nových stylů řízení procesu vzdělávání.

Specifika při vzdělávání dospělých

Pokud bychom chtěli najít nějaký rozdíl při vzdělávání dětí a dospělých, okamžitě nás napadne, že musíme k oběma skupinám přistupovat rozdílně. Dítě je určitý nepopsaný kus papíru, kdežto dospělý už má návyky, znalosti, životní zkušenosti, ze kterých vychází. Pro dítě může být vše, co se učí nové, pro dospělého již nikoliv a nové informace porovnává se svými vědomostmi, konzultuje¹⁵.

Nyní si popíšme určitá specifika, která můžeme definovat u vzdělávání dospělých¹⁶:

- mají zkušenosti, ale již se hůře učí;
- mají málo času a hodně povinností, na rozdíl od dětí;
- mají tendenci porovnat s praxí a se svými zkušenostmi;
- při výuce je třeba navázat na praktické zkušenosti, aby si dospělí učivo lépe osvojili, nelze tyto zkušenosti ignorovat;
- je neefektivní nesplnit očekávání dospělých při studiu, je třeba počáteční očekávání zohlednit, nicméně nesmí být nabourána struktura výuky;
- každý jedinec je zvyklý na svůj způsob vzdělávání;

¹⁵ MALACH, J. *Kapitoly z andragogiky*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2002. ISBN 80-7042-245-9

¹⁶ BĚLOHLÁVEK, F., KOŠŤAN, P., ŠULEŘ, O. *Management*: Olomouc, Rubico, 2001. ISBN 80-85839-45-8.

Vzdělávání dospělých tak musí být proces, kdy dochází k vzájemné integraci na jedné straně učiva a na straně druhé jejich zkušeností. Vzdělávání totiž bude fungovat jen tehdy, pokud tento integrovaný proces bude fungovat.

Skládá se, jednoduše řečeno, ze 4 kroků:

- plánování,
- uvažování a pozorování,
- zkušenosti,
- závěrečné vyhodnocení.

Andragogika

Vzděláváním dospělých se zabývá andragogika, která tuto oblast zkoumá v praxi. Shromažďuje znalosti z této oblasti a zároveň analyzuje pro své potřeby i výsledky jiných vědních oborů. Je velice úzce spjata s pedagogikou a patří mezi vědy společenské. Má blízko i k jiným vědním oborům: filozofii, historii, psychologii.

Lze tedy říci, že:

- andragogika je zaměřená na veškeré aspekty vzdělávání a učení se dospělých
- andragogika slouží také k přípravě odborníků na vzdělávání dospělých¹⁷

Jelikož v západní Evropě od 50. let 20. století byl již znát velký nedostatek informací o vzdělávání a všech jeho dalších konsekvencích, začaly se rozvíjet andragogické výzkumy.

Profesionální andragogická práce se pak rozběhla v 70. letech 20. století.

Celý proces výuky probíhá v několika fázích:

- aktivace, kdy vzbuzujeme v posluchačích zájem o novou látku,
- expozice, v rámci níž předáváme tuto látku dále posluchačům, zprostředkováváme jim tím to, co by si měli osvojit,
- fixace pak zajišťuje upevňování nabytých znalostí a procvičení probraného učiva

¹⁷ BENEŠ, M. *Andragogika – teoretické základy*. 2. vyd. Praha: Eurolex Bohemia, 2003. ISBN 80-86432-23-8.

- aplikací rozumíme využití takto získaných nových poznatků v praxi a v běžném životě,
- diagnostika v závěru procesu hodnotí výsledky výukového procesu.

Jak jsem uvedl, andragogika je disciplína, jež je velice úzce spojena s dalšími vědními obory a tím pádem nahlíží na člověka z mnoha úhlů. Můžeme například jmenovat:

- úhel sociologický (člověk má v životě určité role, které musí plnit a kvůli kterým se musí vzdělávat – práce, rodina, ...)
- psychologický (člověk se musí naučit určitým vzorcům chování, prožívání a reakcí na určité situace, jež život přinese)
- pedagogický (člověk se nejen neustále učí, ale také vychovává budoucí generace)

Výstup procesu učení

Z každého procesu je třeba určitého výstupu, abychom mohli prezentovat určité výsledky, aby proces byl efektivní. Můžeme tak i vymezit určité výstupy, které plynou ze vzdělávání dospělých. Jedná se o určité skupiny produktů tohoto procesu¹⁸:

- informace: jde o souhrn faktorů a podnětů, které člověk, firma či jiný subjekt musí znát, aby uspěl bez úhony a konfliktu v rámci společenského zřízení;
- vědomosti: jsou informace, které si jedinec osvojil a které potřebuje pro to, aby mohl odvádět kvalitní činnost a práci. Může tak pomoci nejen sobě, ale např. i podniku, kde pracuje;
- dovednosti: jedná se o určité vloh, které pomohou osobě aplikovat prakticky získané informace či vědomosti;
- návyky: jsou také dovednosti, ale určitou mírou již zautomatizované, dokážou dát formu určitému chování lidí a jejich profesním dovednostem.

¹⁸ MUŽÍK, J. *Didaktika profesního vzdělávání dospělých*. Plzeň : Fraus, 2005. ISBN 807-238-220-9

4 SYSTÉM POLICEJNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

System vzdělávání policistů je řízen a organizován odborným útvarům Ministerstva Vnitra (MV) - Odborem vzdělávání a správy policejního školství (dále jen OVSPŠ) v těsné spolupráci s odborem vzdělávání Ředitelství pro řízení lidských zdrojů Policejního prezidia ČR (PP ČR).

4.1 Základy policejního vzdělávání

Základem resortního vzdělávacího systému je 5 škol se statutem vyšší policejní škola – v Praze, Brně, Jihlavě, Pardubicích, Holešově a 1 školské účelové zařízení v Praze-Ruzyni. Celkový počet absolventů ve všech typech vzdělávacích programů škol je cca 10.000 ročně.

Tyto školy zajišťují zejména základní odbornou přípravu, další specializační profesní přípravu policistů ve výkonu služby, vyšší a střední odborné vzdělání v celé šíři. V omezené míře zajišťují rovněž přípravu zaměstnanců Policie ČR a MV.

Základní odbornou přípravou (dále jen ZOP) se rozumí vzdělávání, které poskytuje novému policistovi vědomosti, dovednosti, rozvíjí jeho schopnosti a postoje a učí ho uznávat hodnoty potřebné pro výkon policejních činností.

Pozornost je věnována rovněž jazykové přípravě policistů. Nabízí ji všech 5 vyšších policejních škol formou intenzivních jazykových kurzů, zaměřených na odbornou terminologii, která vychází z praktického výkonu policejní služby. Důraz je kladen především na komunikační dovednosti procvičované v modelových situacích z praxe. Jazyková příprava je zakončena policejní jazykovou zkouškou I. a II. stupně dle standardu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT).

Součástí vzdělávacího systému policistů jsou školní policejní střediska správ krajů. Střediska jsou umístěna např. v těchto městech: Domažlice, Teplice, Frýdek – Místek, Brno, Holešov. Hlavním úkolem školních policejních středisek, zřízených při krajských ředitelstvích Policie ČR v rámci celé republiky, je skloubení policejní práce s praktickým výkonem nových policistů.

Dále je výcvik policistů zajišťován ve 4 střediscích zaměřených na služební kynologii, hipologii, potápěčské činnosti a vedení plavidel policie.

System vzdělávání policistů zahrnuje také další profesní přípravu v průběhu výkonu služby, v místě zařazení policisty. Tady je kladen důraz na komunikační dovednosti, zvyšování právního vědomí, zkvalitňování dovedností v používání zbraně a donucovacích prostředků. Každý policista zařazený do přímého výkonu služby musí v průběhu roku absolvovat služební přípravu v rozsahu, v jakém stanoví služební funkcionář (v rámci Zlínského kraje je rozsah hodin na služební přípravu stanoven podle služebního zařazení od 60 do 120 hodin). Při této služební přípravě policisté vykonávají rovněž prověrky ze střelecké přípravy, kondiční přípravy a z přípravy k používání donucovacích prostředků.

4.2 Policejní akademie České republiky

Důležitou institucí v rámci policejního vzdělávání je Policejní akademie České republiky se sídlem v Praze (dále jen PA ČR), tato akademie je státní policejní vysokou školou podle zákona č.111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů. Je organizační složkou státu, vůči které vykonává Ministerstvo vnitra působnosti podle § 95 zákona o vysokých školách. V resortu Ministerstva vnitra je vrcholnou vzdělávací a vědeckou institucí.

PA ČR je rozdělena na **Fakultu bezpečnostně právní** a **Fakultu bezpečnostního managementu**. Fakulta bezpečnostně právní realizuje v prezenční nebo kombinované formě studijní bakalářské programy Bezpečnostně právní studia se studijními obory:

- a) Bezpečnostně právní studia;
- b) Kriminalistika a další forenzní disciplíny (vyhrazeno pro policisty);
- c) Policejní činnosti (vyhrazeno pro policisty);

Magisterský studijní program Bezpečnostně právní studia se studijním oborem-
Policejní management a kriminalistika

Doktorský studijní program Bezpečnostně právní studia se studijním oborem-
Bezpečnostní management a kriminalistika

Fakulta bezpečnostního managementu realizuje v prezenční nebo kombinované formě studia bakalářský studijní program Veřejná správa se studijním oborem-
Bezpečnostní management ve veřejné správě a magisterský studijní program
Veřejná správa se studijním oborem - Bezpečnostní management ve veřejné správě.

Policejní akademie zastává současně i funkci vrcholné vědeckovýzkumné instituce v rámci Ministerstva vnitra. Výsledky výzkumných úkolů jsou uplatňovány jak ve vysokoškolské výuce, tak v policejní a bezpečnostní praxi.

Jako jediná vysoká policejní škola v ČR zaujímá PA specifické postavení. Její zaměření je směřováno především na přípravu odborníků, kteří se stanou po dokončení studia specialisty ve svém oboru a také jich mnoho bude zastávat funkce v rámci všech úrovní managementu P ČR.

Na PA ČR mohou studovat nejen policisté ve služebním poměru, ale i zaměstnanci Ministerstva vnitra a ostatních resortů, jejichž složky rovněž uskutečňují ochranu práva. Škola je otevřena i civilním uchazečům, kteří po dosažení středoškolského vzdělání mají zájem studovat na vysoké škole s bezpečnostně právní problematikou.

Absolventi PA ČR naleznou uplatnění v odpovídajících stupních řídicích funkcí a specializovaných profesí v resortu ministerstva vnitra, Policie ČR, v obecních a městských policiích, ve Vojenské policii, Celní správě, Bezpečnostní informační službě, Vězeňské službě, ale i v soukromých bezpečnostních službách. Civilní absolventi se po ukončení studia mohou ucházet o přijetí do služebního poměru u Policie ČR nebo se uplatní jako řídicí pracovníci a specialisté při zajišťování bezpečnosti ve veřejném a soukromém sektoru bezpečnostních služeb, v průmyslu, peněžnictví a v jiných hospodářských oborech. Uplatnění nacházejí také jako pracovníci úřadů státní správy a místní samosprávy.¹⁹

4.3 Charakteristika vyšších a středních policejních škol Ministerstva vnitra

V rámci resortu Ministerstva vnitra (dále MV), jak je uvedeno výše, je zřízeno 5 škol s uznaným statusem vyšší policejní škola. Každá škola má svá specifika. Liší se kapacitou studentů, množstvím pedagogů a dalších zaměstnanců, velikostí areálů. Mají také různé speciální výukové programy.

¹⁹ <http://www.polac.cz/>

Škola v Pardubicích převzala od armády ČR přípravu policejních pyrotechniků, zabezpečuje vzdělávání zaměstnanců Vojenské policie, Hasičského záchranného sboru. Škola v Jihlavě se zaměřuje na výchovu specialistů dopravní služby, má také vytvořen systém specializačních, inovačních a automobilních kurzů v rámci celoživotního vzdělávání příslušníků PČR. Krátce popíšeme tři největší policejní školy.

4.3.1 Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Praze je organizační složkou státu. Škola má akreditaci pro odborné vzdělávání ve studijních oborech Bezpečnostně právní činnost a Policejní činnost. Zajišťuje studium v kvalifikačním kurzu základní odborné přípravy příslušníků Policie České republiky a podle konkrétních požadavků i v rekvalifikačních, inovačních či doplňkových kurzech. Pro potřeby Ministerstva vnitra a Policie České republiky realizuje vzdělávání zaměstnanců MV a jazykové kurzy.

Mezi základní činnosti školy patří:

- poskytování středního vzdělávání s maturitní zkouškou, jazykového vzdělávání a vzdělávání zaměstnanců,
- poskytování vyššího odborného vzdělání ukončeno absolutoriem a označením absolventa: Diplomovaný specialista („DiS“),
- zabezpečování a provádění odborné bezpečnostní přípravy, programů prevence kriminality a výchovy k lidským právům,
- zabezpečování součinnosti s akcemi zajišťujícími bezpečnost státu,
- zabezpečování ubytovacích a stravovacích služeb, služeb při získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel, při provozování střelnice, knihovny, sportovních a kulturních zařízení, autodopravy a autoopravárenství,

Příklady některých doplňkových kurzů:

- kurz střelecké přípravy z brokové zbraně pro příslušníky Policie České republiky, kterým byla k výkonu služby přidělena brokovnice;
- kurz krizového vyjednávání pro policisty ČR;

- specializační kurz I. stupně pro kontrolní pracovníky Policie ČR;
- specializační kurz pro odbornou přípravu kontrolních pracovníků Policie ČR na úseku kontroly ekonomických činností;

4.3.2 Vyšší policejní škola MV v Brně

Vyšší policejní škola MV v Brně je organizační složkou státu. Jako jedna z nejvýznamnějších resortních škol zajišťuje jak základní odbornou přípravu policistů, tak i speciální policejní vzdělávání v mnoha směrech.

Přehled některých vzdělávacích programů realizovaných ve školním roce 2008/2009

Základní odborná příprava:

- Základní odborná příprava pro 3. a 4. tarifní třídu – služba pořádkové, dopravní a železniční policie;
- Základní odborná příprava policistů služby pořádkové, železniční a dopravní policie s dosaženým vysokoškolským vzděláním v neprávnickém studijním oboru;

Služba pořádkové policie PČR:

- příprava členů antikonfliktních týmů Policie České republiky;
- specializační kurz pro instruktory služební přípravy;

Oblast pedagogiky:

- základní kurz lektorských dovedností;

Oblast sociálně psychologická:

- metoda řešení konfliktů pomocí analýzy transakcí;
- metoda řešení konfliktů pomocí analýzy transakcí – výcvik lektorů ;

Oblast řízení motorových vozidel:

- řidičské oprávnění skupiny „D“ – 15 dnů, denní studium;
- rozšíření ŘO ze skupin „B, C, D“ na skupinu „A“ do 25 kW;

Práce s médii:

- specializační kurz pro policisty zařazené v preventivně informačních skupinách a policisty dlouhodobě pověřené poskytováním informací veřejnosti prostřednictvím sdělovacích prostředků – 3 měsíce, kombinovaná forma studia.

Jazykové kurzy:

- Anglický jazyk – Zkouška Ministerstva vnitra 1. stupně;
- Anglický jazyk – Zkouška Ministerstva vnitra 1. stupně;
- Anglický jazyk – Zkouška Ministerstva vnitra 2. stupně;
- Německý jazyk – Zkouška Ministerstva vnitra 1. stupně;
- Anglický jazyk – policejní jazyková zkouška pro policisty pořádkové policie, služby železniční policie a služby dopravní policie;
- Německý jazyk – policejní jazyková zkouška pro policisty pořádkové policie, služby železniční policie a služby dopravní policie;²⁰

4.3.3 Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově

Jelikož se empirická část této práce zabývá studenty právě této školy, rozebereme ji trochu podrobněji. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově (dále VPŠ a SPŠ MV v Holešově), se sídlem na adrese Holešov, ul. Zlínská č. 991, je rovněž organizační složkou státu a je nedílnou součástí systému policejního školství. Svou velikostí a rozsahem činnosti patří mezi tři největší policejní školy v ČR.

Má k dispozici i rozsáhlé výcvikové prostory v Dobroticích (místní část Holešova), v jejichž části je umístěna střelnice pro dlouhé zbraně a středisko pro výcvik psů a služebních psů Policejního prezidia ČR. Současným ředitelem této školy je od 1. 7. 2008 vrchní rada plukovník ing. Jan Dvořák.

VPŠ a SPŠ MV v Holešově poskytuje, mimo vzdělávací programy, služby na získávání a zdokonalování odborné způsobilosti k řízení motorových vozidel,

²⁰ http://www.vpsmvbrno.cz/download/vyrocnizpravy/2008-09_vyrocnizprava.pdf

provozování střelnice, školní knihovny, sportovních a kulturních zařízení, stanice technické kontroly a stanice měření emisí, redakci a tisk studijních materiálů, autodopravy a autoopravárenství. Při zajišťování všech činností poskytuje ubytování a stravování pro potřeby Policie ČR, Ministerstva vnitra, organizačních složek státu a státních příspěvkových organizací zřízených v působnosti Ministerstva vnitra. Škola má velmi dobré podmínky pro výuku. K dispozici je celkem 103 učeben, z toho 65 výhradně pro výuku odborných předmětů. K výuce policejních předmětů slouží učebna modelových situací vycházejících z praxe, která je svým pojetím jedinečná na policejních školách. Učitelé střelecké přípravy mají k dispozici tři učebny se střeleckými trenažéry, tři pistolové a jednu malorážkovou střelnici. Pro rozvoj tělesné zdatnosti jsou studentům k dispozici dvě tělocvičny.²¹

V rámci VPŠ a SPŠ MV v Holešově jsou realizovány tyto vzdělávací programy:

Maturitní vzdělávání - je realizováno čtyřletým studijním oborem- Bezpečnostně právní činnost, určeným pro chlapce a dívky vycházející z 9. tříd základních škol. Prioritou vzdělávacího programu je připravit absolventy s předpoklady pro přijetí do služebního poměru příslušníka Policie ČR. Absolventi však mají možnost uplatnit se i v bezpečnostních agenturách, v útvarech městských policií, v institucích státní správy. Od roku 2008 se přijímací řízení do tohoto oboru rozšířilo mimo vědomostní test o osobnostní test, test fyzické zdatnosti a ověření zdravotní způsobilosti.

Základní odborná příprava - jedná se o hlavní vzdělávací program v rámci školy. Tuto přípravu musí absolvovat všichni nově přijatí policisté. ZOP je rozdělena do kurzů podle stupně vzdělání a služebního zařazení policisty (ZOP bude zpracována v samostatné kapitole). Škola jako jediná zajišťuje ZOP pro službu cizinecké policie.

Vyšší odborné studium - je určené pro ženy a muže ve služebním poměru příslušníků Policie ČR a pro zaměstnance Policie ČR. Vzdělávací obsah vychází z konkrétních požadavků na vzdělávání policistů a zaměstnanců policie stanovených právními předpisy ČR, služebním zákonem a interními akty řízení.

²¹ Výroční zpráva Vyšší policejní školy a Střední policejní školy MV v Holešově za rok 2009

Absolventi úspěšným ukončením získávají vyšší odborné vzdělání s titulem Diplomovaný specialista („DiS“). Absolvent vzdělávacího programu vyšší policejní školy najde uplatnění při výkonu funkcí na systemizovaných služebních místech vrchní inspektor a komisař u PČR podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů, ve smyslu nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech, ve znění pozdějších předpisů.

Jazykové vzdělávání - je zaměřeno především na odbornou terminologii, týkající se policejních činností, která vychází z praktického výkonu služby. Kurzy jsou zakončeny policejní jazykovou zkouškou I. a II. stupně dle standardů MŠMT.

Další odborná příprava - je zaměřena na prohlubování a posilování efektivního rozvoje profesionality policistů. Také na aplikaci nových progresivních metod práce policie.

V rámci další odborné přípravy byly v roce 2009 realizovány, mimo jiné, tyto specializační a inovační kurzy:

- Specializační kurz kvalifikační přípravy příslušníků P ČR zařazených u služby pro zbraně a bezpečnostní materiál. Délka kurzu pět týdnů.
- Specializační kurz pro odbornou přípravu odstřelovačů. Délka kurzu jeden týden.
- Metoda řešení konfliktů pomocí transakční analýzy. Délka kurzu tři dny.
- Inovační kurz informačních a komunikačních technologií. Délka kurzu pět dnů.
- Specializační kurz pro styčné důstojníky ČR pro migraci a doklady. Délka kurzu osm týdnů.
- Evidence trestního řízení (ETR) pro vedoucí pracovníky. Délka kurzu dva dny.

4.4 Základní odborná příprava policistů na VPŠ a SPŠ MV v Holešově

Policisté nově přijatí ke službě pořádkové, dopravní, železniční, cizinecké policie, popř. ochranné služby, jsou po přijetí do služebního poměru povinni absolvovat základní odbornou přípravu.

Tato poskytuje policistům vědomosti a dovednosti, rozvíjí jejich schopnosti a učí je uznávat hodnoty potřebné pro výkon policejních činností. Základní odborná příprava je rozdělena na část teoretickou a část odborné praxe, která probíhá 1 měsíc před zahájením a dva měsíce po skončení teoretické části.

Základní odborná příprava policistů je rozdělena do jednotlivých kurzů podle dosaženého vzdělání a to následujícím způsobem:

Pro absolventy středních škol s maturitou, kteří jsou zařazeni ve službě pořádkové, železniční a dopravní policie (popř. ochranné služby), je celková délka trvání základní odborné přípravy devět měsíců. Teoretická část je v rozsahu cca 6 měsíců a výuka probíhá na policejních školách Ministerstva vnitra ČR v Praze, Brně, Holešově a Jihlavě. Část řízené praxe probíhá ve školním policejním středisku příslušné správy kraje v trvání 3 měsíců. Policisté zařazení u služby cizinecké policie mají celkovou délku základní odborné přípravy v rozsahu jedenáct měsíců. Teoretická část je v trvání cca devět měsíců a část řízené praxe v trvání dva měsíce. V tomto případě probíhá teoretická i praktická část výcviku ve střední policejní škole MV v Holešově.

Absolventi vysokých škol právního směru absolvují školní teoretickou část základní odborné přípravy v délce trvání deset týdnů formou kombinovaného studia, kdy dochází ke střídání výuky ve škole s výkonem služby na útvaru. Délka rozložení výuky je od pěti do devíti měsíců dle kapacitních možností školy.

Absolventi jiných vysokých škol absolvují teoretickou část výuky v rozsahu 12 týdnů stejnou formou. Výuka je realizována stejně jako u středoškoláků v policejních školách MV. Řízená praxe probíhá jeden měsíc ve školním policejním středisku a dva měsíce na vybraných útvarech správy kraje, kde je policista zařazen. U policistů zařazených u služby cizinecké policie probíhá praktická část výcviku v rozsahu dvou měsíců ve VPŠ a SPŠ v Holešově.

Absolventi civilního směru Policejní akademie ČR absolvují pouze část řízené praxe a to ve stejném rozsahu a formě jako ostatní vysokoškoláci. Vědomosti a dovednosti získané v rámci základní odborné přípravy jsou obsahem služební zkoušky, jejíž vykonání je jednou z podmínek pro zařazení policisty do služebního poměru na dobu neurčitou.

Policista má nárok tuto zkoušku vykonat nejdříve šest měsíců a nejpozději měsíc před uplynutím doby, po kterou je zařazen do služebního poměru na dobu určitou (tj. zpravidla tři roky)

4.5 Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě

V této kapitole se budeme zabývat nejrozšířenějším typem vzdělávání v rámci P ČR. Jak jsme již uvedli, ZOP musí absolvovat každý, kdo je přijat k Policii ČR. Tato je však v různých obměnách, podle stupně dosaženého vzdělání a jeho oboru. Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě je název vzdělávacího programu, který musí absolvovat policisté, kteří byli přijati do služebního poměru a mají středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou. Jak vyplývá z výroční zprávy školy za rok 2009 je poměr absolventů ZOP kteří mají středoškolské vzdělání oproti vysokoškolsky vzdělaným absolventům přibližně 1 ku 5, kdy středoškoláků ukončilo ZOP v roce 2009 necelých 900. Tito policisté po absolvování tohoto typu kurzu nastupují na základní útvary, ke službám pořádkové a dopravní policie. Jedná se o nejpočetnější skupinu policistů a občané se s nimi nejčastěji střetávají v ulicích.

4.5.1 Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program - *Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě* byl vyhotoven na VPŠ a SPŠ MV v Holešově na základě schváleného rámcového vzdělávacího programu Odborem vzdělávání a správy policejního školství MV pod č.j. MV-18222-8/VO-2009.

Tento program byl schválen ředitelem školy vrchním radou plukovníkem ing. Janem Dvořákem a je platný od 1. 9. 2009.

Nyní si celý program a pojetí ZOP představíme.

Školní vzdělávací program základní odborné přípravy policistů služby pořádkové a dopravní policie je otevřený dokument, který stanovuje obsah základní odborné přípravy, podle společenských potřeb, potřeb Policie ČR a MV ČR.

Celý tento dokument je rozdělen na několik částí, které můžeme postupně jmenovat.

Jedná se o:

- vymezení školního vzdělávacího programu a pojetí základní odborné přípravy;
- kompetence absolventa, kde jsou probírány kompetence odborné, klíčové a občanské;
- cíle vzdělávání, kdy je zde vymezen pojem vzdělávací cíl, profil absolventa a také členění výuky;
- organizační uspořádání vzdělávání;
- hodnocení, způsob a podmínky ukončení tohoto vzdělávacího procesu (zde se rozebírají podmínky zkoušení, hodnocení atd.);
- materiální, ekonomické a personální podmínky vzdělávání;
- jednotlivé učební plány atd.

4.5.1.1 Pojetí základní odborné přípravy

Základní odborná příprava naplňuje další odborný požadavek a poskytuje policistům zaměření vzdělání v oboru bezpečnostně-právní činnosti formou odborného vzdělávání v policejních školách MV ve smyslu zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění novel, pro vybraná služební místa. Základní odborná příprava představuje účelově zaměřenou vzdělávací aktivitu, jejímž cílem je vybavit absolventy kompetencemi nezbytnými k plnění úkolů Policie České republiky a Ministerstva vnitra v oblasti bezpečnostní problematiky.

Základní odborná příprava, resp. její pojetí, leží na těchto hlavních pilířích:

- práce policisty je hlavně službou pro každého občana;
- povinností policisty je být profesionální, motivovaný, kultivovaný, a s vysokým etickým standardem;
- vzdělávací a výcvikový proces policisty musí být založen na kompetenčním principu;
- je velice důležité v celém procesu vzdělávání zdůrazňovat osobní odpovědnost každého policisty.

Policejní odborná příprava je založena na mnohých východiscích. My si zde nějaké velmi stručně zmíníme:

- materiál Reforma policie;
- koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků a zaměstnanců policie;
- Etický kodex policie ČR;
- Lisabonská strategie;
- Akční plán Haagského programu, atd.

4.5.1.2 *Kompetence absolventa ZOP*

Kompetence absolventa ZOP jsou požadované dovednosti komplexního charakteru. Lze je rozdělit do skupin uvedených níže v textu. Jednotlivé skupiny kompetencí jsou pojednány následovně:

Klíčové kompetence

Klíčové kompetence můžeme dále dělit na jednotlivé skupiny:

- 1) *Komunikativní kompetence*: Tyto kompetence obsahují umění přiměřeného jednání a komunikace a vhodnou prezentaci v rámci jednotlivých situací. Stejně tak sem patří schopnost srozumitelně a jasně formulovat své myšlenky, a to i v psaném projevu jazykově bez chyb. Jedná se i o kompetenci zpracovávat různé pracovní materiály a udržovat určité stylistické normy, odbornou terminologii apod. Nesmíme zapomenout též na schopnost zaznamenávat písemně projevy a myšlenky ostatních lidí, a vystupovat vždy kultivovaně v rámci slušného chování.
- 2) *Personální kompetence*: Sem například patří schopnost reálného posouzení svých duševních a fyzických sil, pracovat a učit se efektivně, (stejně tak schopnost dál se vzdělávat) umět sebekriticky a realisticky hodnotit výsledky své práce a případně si nechat poradit od druhých či zkušenějších.
- 3) *Sociální kompetence*: Mezi sociální kompetence můžeme zmínit schopnost adaptovat se na prostředí, podávat vlastní návrhy a přijímat úkoly a podněcovat práci v týmu.
- 4) *Samostatnost v řešení pracovních/mimopracovních úkolů*: Zde lze uvést schopnost řešit samostatně úkoly, umět najít jádro problému a činit všechny úkoly spojené se službou policisty.

- 5) *Využívání informačních prostředků a práce s informacemi*: V dnešní době naprosto nezbytná kompetence, která u policisty vyjadřuje umění pracovat s počítačem, učit se nové věci z oboru informačních technologií, (samozřejmě to potřebné k práci policisty) vhodně volit zdroje informací, pracovat s nimi a vypracovat z nich výstupy, které se prezentují.

Občanské kompetence

I občanské kompetence lze vhodně rozdělit pro přehlednost do skupin, proto si je uveďme:

- 1) Oblast realizace osobního potenciálu: Sem patří schopnost dodržovat zákony, jednat odpovědně, vždy v souladu s morálními principy, sledovat společenské dění, atd.
- 2) Osobní profil: do osobního profilu můžeme zařadit pečlivost při výkonu služby, rozvíjení osobního potenciálu a potlačování zlovyků, zkvalitňování své práce a fyzické kondice

Odborné kompetence (tyto kompetence jsou v popředí zájmu empirické části této práce)

- 1) *Oblast etiky policejní práce a chování k občanům* znamená:
 - uvědomit si a pochopit úlohu policie v demokratické společnosti, rozpoznat a pochopit etické aspekty, sociální pozadí a dosah policejní činnosti;
 - být vnímavý k mínění občanů a jejich požadavkům na práci policie;
 - pochopit společenskou nepřijatelnost korupčního jednání, jeho zdroje a mechanismy, bránit korupčnímu jednání;
 - rozpoznat, že účinná prevence má stejný význam jako policejní represe, a proto ji začlenit do okruhu své každodenní policejní činnosti;
 - znát a umět v praxi aplikovat pravidla chování policisty vůči občanům, aniž by došlo k újmě na osobní bezpečnosti a aniž by bylo omezeno plnění policejních úkolů, předcházet konfliktům, naučit se s nimi zacházet a řešit je;
 - chovat se vždy v souladu s etickými a právními normami;
 - svědomitě plnit služební povinnosti příslušníka, které pro něj vyplývají z právních předpisů, služebních předpisů a rozkazů;

- uplatňovat svá zákonná práva a plnit své služební povinnosti;
 - ztotožnit se s prací policisty, s morálními principy a etickým kodexem policisty.
- 2) *Odbornost a právní vědomí* znamená, že při výkonu hlídkové služby policista:
- chrání život a zdraví občanů a majetek fyzických a právnických osob;
 - předchází a zabraňuje rušení veřejného pořádku, a byl-li porušen, činí opatření k jeho obnovení;
 - předchází a zabraňuje páchaní trestné činnosti a zakročuje proti pachatelům;
 - při zjištění trestné činnosti provádí prvotní úkony – zejména zajištění místa činu a uchování stop, zjištění svědků, organizuje pomoc raněným, provádí pátrání po pachateli a neodkladně vyrozumívá dozorčí službu nebo příslušné operační středisko;
 - zjišťuje poznatky o trestné činnosti a o bezpečnostní situaci ve svěřeném úseku a předává je příslušnému nadřízenému policistovi;
 - pátrá po pachatelích trestných činů a přestupků, po osobách a věcech;
 - provádí eskorty a střežení osob omezených na osobní svobodě a ostrahu osob umístěných v policejních celách;
 - plní úkoly vyplývající ze systému centralizované ochrany a oznámení občanů na tísňové telefonní linky;
 - odhaluje a projednává přestupky v blokovém řízení, vyřizuje přidělené písemnosti;
 - plní základní úkoly Policie ČR při dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu;
 - veškerý výkon služby realizuje jako poskytování pomoci občanovi (na základě principu „činnost policie = veřejná služba ve prospěch občana“).

4.5.1.3 Cíle vzdělávání

Cíle vzdělávání jsou závazné jak pro zpracovatele, pedagogy, tak pro absolventy - posluchače. Pro všechny cíle platí několik náležitostí. Musí být vždy konkrétně stanovené,

musí být dobře kontrolovatelné, přiměřené danému hledisku a vždy konzistentní tak, aby se s nimi dalo smysluplně a komplexně pracovat.

Je třeba pamatovat na to, že vzdělávací cíle vedlo toho, že vymezí rámec učiva, které musí student pojmout, musí též dát jasné mantinely tomu, jaká je cílová úroveň pro studenta. Vzdělávací cíle mohou výrazně pomoci tomu, že výuka je nekonkrétní, nevhodná a nepřiměřená tomu, co daný student potřebuje. Vzdělávacího cíle však nelze dosáhnout bezhlavě, ale je nutné vždy cíle ověřovat a v případě potřeby regulovat. Regulovat je v tom smyslu, že se sledují vyvíjející se požadavky na výkon policejní služby. Mění se tak cíle, upravuje se vzdělávací program a dochází k celkové nivelizaci.

4.5.1.4 Organizační uspořádání vzdělávacího procesu

Vzdělávací program je organizován denní formou studia a je určen pro policisty, kteří byli nově přijati do služebního poměru příslušníka Policie ČR. Výuka obsahuje jak určité předměty, které jsou náplní vzdělávacího programu, tak též modelové situace a integrovaný výcvik výkonu služby. Integrovaný výcvik zabírá 100 hodin a časová dotace předmětů činí 600 hodin.

4.5.1.5 Hodnocení absolventů a způsob ukončení studia

Studující jsou průběžně podrobováni předmětovému přezkoušení, na závěr musí složit zkoušky z daného tématu a závěrečnou zkoušku, která se člení na část ústní a praktickou. Hodnocení provádí vyučující, a to v celém průběh studia.

K hodnocení studenta může docházet různě a lze tedy rozlišit:

- Průběžné hodnocení, kdy se hodnotí znalosti, dovednosti a další schopnosti studujícího. Pokud je posluchač ohodnocen známkou 4 nebo 5, nesplnil požadovaná kritéria
- Předmětové přezkoušení, která jsou organizována v rámci časové dotace předmětu a student může být opět hodnocen ve škále 1 – 5.
- Zkoušky na závěr tématu mají za cíl ověřit intelektuální dovednosti studujících, schopnost spojovat znalosti a dovednosti z různých odlišných disciplín a celkově prokázat splnění cíle vzdělávání. Hodnocení je zde ve škále 1 – 3.

Všechny zkoušky jsou povinné pro každého studenta a jsou nezbytné pro možnost pokračování ve studiu daného tématu.

Konec základní odborné přípravy je spojen se závěrečnou zkouškou, která si klade podmínku, že ve všech zkouškách na závěr tématu posluchač dosáhl stupně „splnil“. Tato zkouška se skládá z ústní a praktické zkoušky.

K vyjádření úspěšnosti v této zkoušce se používají výrazy „splnil“ a „nesplnil“ požadovaná kritéria. Pokud student dosáhne hodnocení v závěrečné zkoušce „splnil“, musí být též hodnocen z každé dílčí zkoušky „splnil“. Toto hodnocení musí být vyhlášeno ihned po konci zkoušky.

Praktická zkouška je položena na řešení simulovaného případu, jinak řečeno – je realizována inscenační metodou, kdy studující volí pomocí losu jednu ze zkušebních otázek, jejíž následně řešení předvádí v praxi před zkušební komisí. Následuje pak pohovor studenta se členy zkoušející komise. Student má možnost v monologické části popsat a vysvětlit svůj předchozí postup při řešení vylosovaného případu. V následném dialogu studující odpovídá na otázky členů zkušební komise.

Ústní zkouška je tvořena různými tématy z oblasti odborné bezpečnostní povahy, kdy student musí zadaný úkol řešit z pohledu více různých disciplín.

Zkušební komise hodnotí studenta z pohledu čtyř vzájemně provázaných pilířů.

Jedná se o tyto oblasti:

- volba správného jednání při řešení taktických postupů pomocí kterých se dosáhlo stanovených cílů;
- právní stránka řešení služebního úkolu;
- administrativní stránka řešení služebního úkolu;
- technická stránka řešení úkolu, kdy je třeba zvládnout všechny technologické prostředky pro zvládnutí výkonu služby

Doporučuje se, aby policejní škola zajistila možnost videodokumentace řešení zkušebních otázek studenty, samozřejmě v souladu s platnými právními předpisy. Studující pak následně videodokumentaci, tj. řešení zadaného problému obhajuje. Pokud student úspěšně absolvuje základní odbornou přípravu, je mu vydáno osvědčení. Součástí ZOP je také sociální výcvik, který je nedílnou součástí základní odborné přípravy. Jedná se

o „Metodu řešení konfliktů pomocí analýzy transakcí. Tento výcvik prošel certifikačním procesem státu a pokud student tento výcvik úspěšně absolvuje, získá rovněž osvědčení.

4.5.1.6 Časové členění ZOP

Základní odbornou přípravu můžeme rozdělit dle následujícího schématu:

- první část odborné praxe je realizována ve školním policejním středisku a trvá jeden měsíc
- školní část ZOP trvá šest měsíců
- druhá část odborné praxe, jež je prováděna ve školním policejním středisku trvá dva měsíce

V rámci první části odborné praxe student získává tyto dovednosti:

- zná zákon o služebním poměru
- zná etický kodex policisty, kdy je důraz kladen na protikorupční jednání
- zná způsob, jak správně manipulovat se zbraní, jak ji ukládat a jak ji používat

Pokud bychom se zajímali o dovednosti, které jsou inovované v rámci první části odborné praxe, zjistíme, že se jedná o znalosti z oblastí:

- Listiny základních práv a svobod Ústavy ČR
- Ovládání PC na běžné uživatelské úrovni
- Zákon o provozu na pozemních komunikacích

Pokud bychom se zaměřili na dovednosti, jež posluchač získá v druhé části odborné praxe, tak musíme jmenovat:

- manipulaci a střelbu z dlouhých střelných zbraní
- zkoušku z použití donucovacích prostředků
- utužování znalostí a dovedností týkající se školní části ZOP
- nauka o dlouhých střelných zbraních

4.5.1.7 Učební osnovy ZOP

Dále jsou ve školním vzdělávacím programu rozvedeny učební osnovy podle jednotlivých okruhů.

Konkretizuje se zde též pojetí vyučovacího předmětu, tzn. specifikuje se, co daný předmět studentům přináší, co jim poskytuje, resp. jakými znalostmi je obohatí. U každého okruhu je stanoven cíl a rozpis jednotlivých časových dotací vyučovacích hodin.

Právo

Moderní policista by měl být totiž samostatný, vysoce profesionální, motivovaný a měl by zvládat základní situace ve službě. Právě k tomuto právní příprava velmi pomůže. Na druhé straně musí policista využívat svých zákonných práv, které vyplývají z pokynů, rozkazů a předpisů.

Služba pořádkové policie

V tomto předmětu získávají:

- základní právní teoretické znalosti;
- dovednosti a návyky týkající se pořádkové služby a jejího výkonu služby;
- přehled o postavení a úloze policie ve společnosti;
- přehled o provozu Integrovaného záchranného systému;
- znalosti o základních právech a povinnostech policisty atd.

Vedle obecného cíle, kterým je formování postojů nových policistů, jejich výbava potřebnými znalostmi a praktickými dovednostmi jsou zde ještě stanoveny výchovně vzdělávací cíle, kterými jsou například schopnost popsat strukturu policie, české a zahraniční identifikační doklady a další náležitosti. Musí umět aplikovat hlásné služby, správný postup při výjezdu atd.

Kriminalistika

Studenti se v tomto předmětu seznamují:

- s významem kriminalistiky pro policejní praxi;
- jak vznikají a jak se zajišťují kriminalistické stopy;
- podstatou a významem identifikačního procesu v kriminalistické praxi;
- znalostmi u vybraných identifikačních metod osob;
- s úkony a opatřeními potřebnými k zajištění místa činu.

Opět je zde uveden obecný cíl, který je v podstatě stále stejný a stejně tak i dílčí cíle, kam patří postup při zajišťování místa činu, postup při zahájení a provádění pátrání po osobách a po věcech, správný postup při výjezdu na místo činu a mnoho dalších.

Služba dopravní policie

Posluchač si zde osvojí a zdokonalí dovednosti a taktické zásady potřebné pro výkon dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního dohledu. Obecný cíl je zde doplněn o správný postup policisty při jeho preventivním i represivním působení. Dílčí výchovně vzdělávací cíle obsahují zásady bezpečné jízdy se služebním vozem, jak zastavovat vozidla a kontrolovat osoby, postup při blokovém řízení a opět mnoho dalších.

Komunikace a policejní etika

Jelikož etika a komunikace jsou velmi úzce svázány, musí i toto být součástí policejní přípravy, resp. výuky a výchovy policistů. Svě opodstatnění a místo má ve všech službách policie ve spojení s dynamikou změn ve svobodné společnosti a i se vstupem ČR do Evropské unie.

Obecný cíl je zde rozšířen. Mimo etického standardu a chování se zde zmiňuje sebejistota, sebepoznání, schopnost týmové práce, komunikační dovednosti a sociální či psychologická stránka jedince. Výchovně vzdělávací cíle zmiňují Etický kodex Policie ČR, veřejnou službu ve prospěch občana apod.

Příprava k použití donucovacích prostředků

Studenti si osvojí dovednosti při použití donucovacích prostředků a navíc rozvíjí tělesnou zdatnost při současném získávání speciálních návyků a dovedností. Důraz je kladen na přípravu proti agresivním jedincům a malým skupinkám.

Obecným cílem zde je připravit policistu tak, aby mohl provádět služební zákroky a úkony pro zajištění bezpečnosti jak své, tak i ostatních osob při dodržení etiky práce. Výchovně vzdělávacími cíli jsou např. ovládání různých speciálních technik či používání donucovacích prostředků.

Příprava k použití služební zbraně

Studenti se zde učí bezpečně ovládat přidělenou zbraň, získávají dovednosti, návyky a osvojují si taktické zásady pro provádění služebních zákroků se služební zbraní.

Obecný cíl praví, že student by si měl osvojit používání služebních zbraní v souladu s příslušnou legislativou vždy s přihlédnutím k vlastní bezpečnosti. Výchovnými vzdělávacími cíli jsou postup policisty při ukládání a zabezpečení služebních zbraní, bezpečná manipulace se služební zbraní, správný postup po příjezdu na místo činu apod.

Zdravotnická příprava

Posluchač zde získá dovednosti nezbytné k poskytování první pomoci, základní zdravotnické znalosti a organizaci činností po příjezdu k mimořádné události. Obecným cílem je získat takové vědomosti a kompetence, aby byl absolvent schopen řešit efektivně reálné situace u zraněných a aby uměl poskytnout první pomoc. Současně je povinen dbát i na svoji vlastní bezpečnost. Mezi výchovné vzdělávací cíle můžeme uvést např. aplikace zásad první pomoci, použití vhodných donucovacích prostředků atd.

Administrativa a informační technologie

Posluchač si osvojí využití znalostí a dovedností získaných v předmětu informatika a výpočetní technika na základních a středních školách, které uplatní dále ve specifických podmínkách prostředí Policie ČR. Naučí se též pracovat s policejními informačními systémy. Obecným cílem je schopnost efektivně využívat počítač při každodenním řešení pracovních úkolů v rámci služebního zařazení. Jako výchovně vzdělávací cíle zde můžeme uvést třeba využívání činnosti internetu, práci s daty či využívání automatizovaného právního systému ASPI.

Spojovací příprava

Student se zde naučí obsluhovat a správně používat spojovací prostředky. Důraz je kladen na radiokomunikační systém PEGAS. Obecným cílem je zvládnout práci s telekomunikačními prostředky v rámci policie, dodržování zásad spojení v radiovém provozu a specializace na systém PEGAS. Mezi výchovně vzdělávací cíle lze zařadit obsluhu komunikačních prostředků.

4.5.1.8 Časová rozvaha ZOP a dotace hodin pro předměty

- Celková doba pobytu v policejní škole – 25 týdnů
- Diagnostika, nástup, vyřazení, závěrečná zkouška – 2 týdny
- Specifika kalendářního roku (státní svátky v pracovní dny, neúplné týdny) - 1 týden
- Dovolená stanovená ředitelem školy – 3 týdny

- Vlastní výuka 19 týdnů

Časové dotace v hodinách pro jednotlivé předměty:

- Právo – 88 hodin
- Služba pořádkové policie - 80 hodin
- Kriminalistika - 54 hodin
- Služba dopravní policie – 76 hodin
- Komunikace a policejní etika – 38 hodin
- Příprava k použití donucovacích prostředků – 80 hodin
- Příprava k použití služební zbraně – 70 hodin
- Zdravotnická příprava – 20 hodin
- Administrativa a informační technologie – 58 hodin
- Spojovací příprava – 36 hodin
- Výkon služby (nejde o předmět, činnost je zaměřena na integrovanou tvorbu a fixaci dovedností a návyků s využitím individuálního přístupu ke studujícímu) – 100 hodin

II. PRAKTICKÁ ČÁST

5 CÍL PRAKTICKÉ ČÁSTI

Cílem praktické části bakalářské práce je zjištění, zda je ZOP nastavena správně tak, aby připravila policisty pro přímý výkon služby u pořádkové policie. Jak bylo již uvedeno v teoretické části, je u policie vykonáváno mnoho forem činností. Praktická část je zaměřena pouze na činnost pořádkové policie zejména proto, že celá moje osobní policejní kariéra je spojena právě s touto službou, a že běžný občan nejčastěji přijde do kontaktu právě s policisty zařazenými u této služby. Rozsah vědomostí a činností, které by měl policista zvládat, je velmi široký a já sám si uvědomuji, že se máme stále co učit. Naopak se nám z paměti vytrácí informace, které nevyužíváme. Také proto se ve své práci chci zaměřit na ty znalosti policistů, které jsou podle mých zkušeností získaných v policejní praxi, zejména pak ve funkci zástupce vedoucího a vedoucího obvodního oddělení, nejdůležitější pro přímý výkon u služby pořádkové policie.

Otázky v didaktickém testu jsou koncipovány s ohledem na důležitost pro ochranu života, zdraví, majetku a veřejného pořádku. Rovněž jsou zde zahrnuty otázky procesních činností, které jsou taktéž důležité, jelikož jedna věc je pachatele chytit a druhá je prokázat mu protiprávní jednání. S tím jsou spojeny procesní postupy trestního řízení.

Při výzkumu jde tedy v převážné míře o zjišťování kompetencí odborných, jelikož převážně na tyto je ZOP zaměřena. U kompetencí sociálních, komunikativních, personálních jde především o jejich prohloubení, protože těmito kompetencemi by měl být policista vybaven již při nástupu k policii a zjišťování jejich kvalit se provádí při výběrovém řízení. Dalším cílem je zjistit, zda sami absolventi ZOP jsou spokojeni s tím, jak jsou na výkon služby v kurzu připravováni. Jejich názor chci porovnat s názorem vedoucích a zástupců obvodních oddělení, kteří jsou jejich přímými nadřízenými. Myslím si, že právě oni jsou schopni nejlépe posoudit, zda jsou policisté vybaveni těmi správnými kompetencemi pro výkon služby.

5.1 Metodologie praktické části

Praktická část byla zaměřena na zkoumání kvality kompetencí absolventů ZOP a to zejména kompetencí odborných. Kompetence chápeme jako souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot.

Míru kompetencí absolventů ZOP budeme zkoumat pomocí didaktického testu. P. Byčkovský (1982, in Chrástka 2007) definoval didaktický test jako: „*nástroj*

systematického zjišťování (měření) výsledků výuky“. Byl použit nestandardizovaný didaktický test, který Byčkovský (1982, in Chrátka 2007) charakterizoval jako test, u něhož nebyly realizovány všechny kroky obvyklé při přípravě a ověřování testů standardizovaných. U těchto testů neproběhlo ověřování na větším vzorku žáků a ani není stanoven testový standard. Otázky v didaktickém testu byly vybírány ze školských výukových testů na základě zkušeností získaných v praxi, kdy byl brán největší zřetel na vědomosti potřebné pro přímý výkon služby policisty.

Tyto výukové testy byly sestaveny ve VPŠ a SPŠ MV v Brně, následně byly rozeslány na všechny policejní školy k připomínkování a po tomto procesu byly schváleny pro všechny policejní školy v ČR. Otázky byly rozděleny do dvou částí. 1. část – didaktický test, který byl dále rozdělen na okruhy - I. Právo, II. Pořádková služba, III. Dopravní služba, IV. Komunikace a policejní etika, V. Zdravotnická příprava. 2. část - hodnocení ZOP absolventy, kdy v této části dotazníku byly zkoumány vnitřní postoje absolventů, jak oni sami se dívají na to, kolik vědomostí a dovedností během ZOP získali a jak hodnotí nastavení celého programu ZOP. Okruhy I-V jednotlivě vyhodnotíme, zjistíme chybovost a zaměříme se na otázky, ve kterých bude největší četnost chyb.

V další části jsme se zaměřili na hodnocení kompetencí absolventů ZOP ze strany vedoucích (dále VO) a zástupců vedoucích (dále ZVO) obvodních oddělení policie (dále OOP). Obvodní oddělení policie je základní organizační článek policie. Vedoucí a jejich zástupci jsou nejbližšími nadřízenými policistů, kteří po absolvování ZOP nastoupí k výkonu služby. Jsou s nimi neustále v přímém styku a dle mého názoru jsou nejlépe schopni posoudit vědomosti a schopnosti těchto policistů důležité pro výkon služby.

5.2 Cíl výzkumu

Výzkumným cílem bylo zjistit, jestli je školní vzdělávací program *Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě* na VPŠ a SPŠ MV v Holešově nastaven správně tak, aby připravil policisty k výkonu služby u pořádkové policie zejména po stránce odborné.

Tento cíl byl zjišťován vyhodnocením didaktického testu, hodnocením ze strany samotných absolventů a dále hodnocením ze strany vedoucích a zástupců vedoucích OOP.

5.3 Hypotézy

Na základě podkladů získaných v teoretické části bylo provedeno dotazníkové šetření, aby byly potvrzeny, či vyvráceny hypotézy a byl v plné míře naplněn cíl práce.

Hlavní hypotéza

- Základní odborná příprava policistů je nastavená správně tak, aby její obsah pokrýval zvládnutí kompetencí důležitých pro přímý výkon služby policisty, zejména pak kompetencí odborných.

Vedlejší hypotézy

- Základní odborná příprava je podle absolventů správně koncipována, aby je připravila na přímý výkon služby.
- Získané kompetence v průběhu studia ZOP jsou dle vedoucích a zástupců obvodních oddělení policie dostatečné pro přímý výkon služby.

5.4 Výzkumný soubor

První výzkumný soubor této práce tvořili studenti kurzu Základní odborné přípravy pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě na VPŠ a SPŠ MV v Holešově. Jednalo o policisty, kteří byli přijati ke službě pořádkové policie, měli těsně před ukončením studia a připravovali se na závěrečné zkoušky. Výzkumný soubor tvořilo celkem 79 studentů, kterým byly dotazníky předloženy v rámci výuky. Vše po domluvě s vedením školy.

Druhý výzkumný soubor tvořili vedoucí a zástupci vedoucích obvodních oddělení PČR v rámci Krajského ředitelství Zlínského kraje. Byli to vedoucí a zástupci vedoucích z oddělení zřízených v těchto městech: Kroměříž, Bystřice pod Hostýnem, Morkovice, Hulín, Otrokovice, Zlín, Napajedla, Buchlovice, Uherské Hradiště, Uherský Brod. Jednalo se o 20 policejních důstojníků, kteří byli požádáni o vyplnění dotazníku, který jim byl zaslán elektronickou poštou v rámci intranetové sítě PČR.

5.5 Použité metody

Pro výzkum zjištění kvality odborných kompetencí absolventů ZOP byla použita metoda dotazníkového šetření. První dotazník (příloha P III) pro absolventy ZOP, byl rozdělen na dvě části a to didaktický test a část, která se týkala vlastního hodnocení ZOP ze strany studentů, kteří hodnotili zda je správně nastavena délka ZOP, zda jim bylo poskytnuto dostatek informací, zda dle jejich názoru získali dostatek odborných kompetencí potřebných pro výkon služby a vyjadřovali svůj názor na to co by na ZOP změnili nebo zlepšili.

Druhý dotazník (viz příloha P IV) byl vytvořen pro vedoucí a zástupce vedoucích obvodních oddělení policie. Hodnotili v něm připravenost policistů pro přímý výkon služby po absolvování ZOP v jednotlivých odvětvích, dále pak které aspekty jsou nejdůležitější pro získání správných kompetencí policisty, délku studia ZOP. Vyjadřovali se i k tomu, co by na ZOP změnili nebo zlepšili .

Dotazníky pro absolventy ZOP byly v přítomnosti pedagoga rozdány v průběhu vyučování a na jejich vyplnění měli studenti 40 minut. Respondenti z řad ZOP vyplňovali dotazník anonymně každý sám pod dohledem pedagoga a tazatele.

Dotazníky pro vedoucí a jejich zástupce byly rozeslány elektronickou poštou v rámci policejní intranetové sítě. Všechny rozeslané dotazníky se vyplněné vrátily zpět.

K výhodám dotazníkového šetření patří skutečnost, že v poměrně krátké době bylo možno získat informace od početného souboru respondentů. Otázky v didaktickém testu byly koncipovány tak, že pouze jedna odpověď je správná. Otázky v dotaznících jsou převážně uzavřené, ale jsou zde i otázky otevřené a se škálovým hodnocením.

Na základě vyhodnocení získaných údajů pak bylo možné provést vyhodnocení a potvrdit, či vyvrátit dané hypotézy.

5.6 Předvýzkum

Před samotným výzkumem byl proveden předvýzkum, jehož cílem bylo zjistit, zda otázky v dotaznících jsou srozumitelné a jaký časový prostor, pro vyplnění dotazníků studenty bude potřeba. Předvýzkumu se zúčastnilo dobrovolně pět studentů. Všichni porozuměli pokynům v dotazníku a stihli jej vyplnit do 30 minut.

Nikdo neměl doplňující otázky. U druhého dotazníku pro vedoucí a zástupce vedoucích obvodních oddělení P ČR proběhl předvýzkum pouze v té podobě, že na společné poradě byli dotázáni, zda jsou ochotni takový dotazník vyplnit, s čímž všichni souhlasili.

5.7 Výsledky výzkumu a rozbor získaných dat

V následujících grafech a tabulkách uvádím výsledky dotazníkového šetření získané od studentů, VO, ZVO, komentář a vyhodnocení výsledků. Grafy a tabulky se vztahují k otázkám v dotaznících uvedených v přílohách P III a P IV.

5.7.1 Vyhodnocení didaktického testu

K vyhodnocení didaktického testu byla použita metoda podle procenta správně vyřešených úloh vždy za celou skupinu respondentů. Nebyly tedy ověřovány vědomosti jednotlivců, ale skupiny jako celku a to v oblasti práva, pořádkové služby, dopravní služby, komunikace a policejní etiky, zdravotnické přípravy.

Didaktický test byl proto koncipován tak, aby pokrýval základní vědomosti v jednotlivých výše uvedených odvětvích.

K vyhodnocení didaktického testu bylo využito převodu bodových výsledků na klasifikační stupně podle procenta správných odpovědí, kterého studenti v testu dosáhli.²²

Klasifikace výsledků testu:

91-100 % úloh správně – výborně

81-90 % úloh správně – chvalitebně

71-80 % úloh správně – dobře

61-70 % úloh správně – dostatečně

0-60 % úloh správně – nedostatečně.

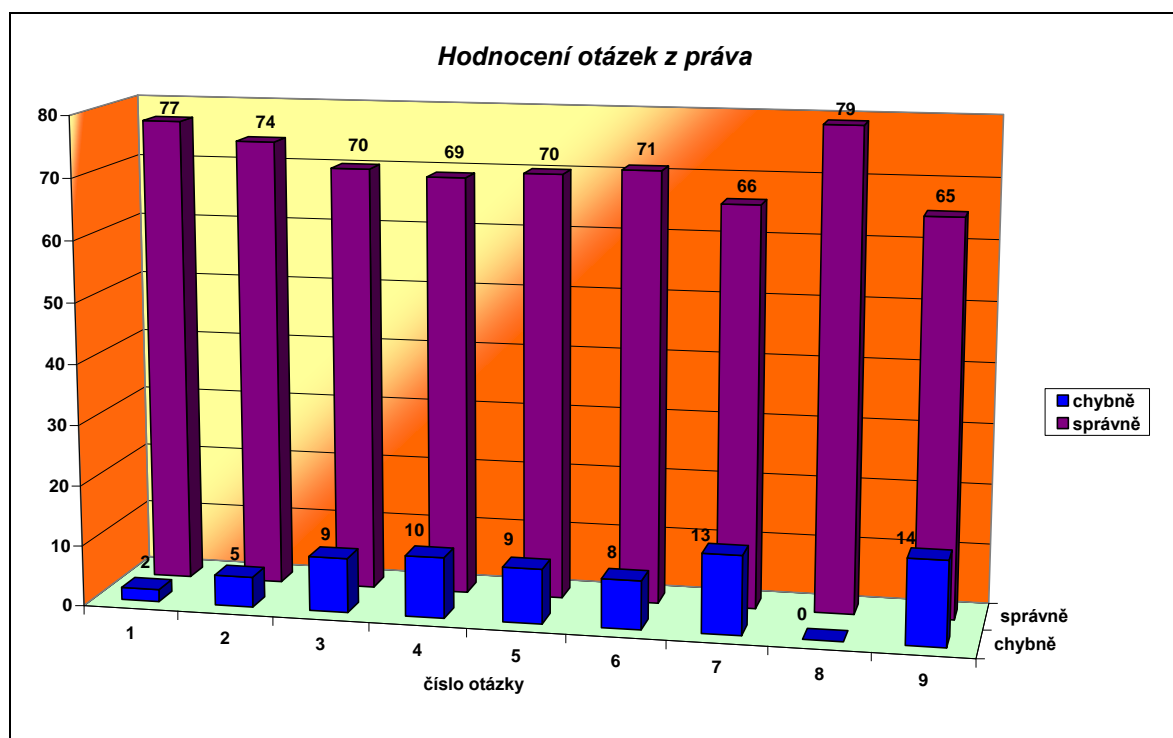
²² SEDLÁČKOVÁ, J. *Diagnostické metody ve vyučování matematice*. Olomouc: Přírodovědecká fakulta UP, 1993.

Právo

Z Tab. č. 1 a Obr. č. 1 vyplývá, že procento úspěšnosti odpovědí v předmětu právo se pohybovalo u všech odpovědí nad 82%, tedy ve smyslu uvedené klasifikace vždy minimálně ve stupni chvalitebně. Nejvíce chybných odpovědí bylo v otázce č. 9, která se týkala blokového řízení, kdy studenti měli potíže určit do jaké finanční výše je možné uložit blokovou pokutu a v otázce č. 7, která se týkala odvracení útoku v nutné obraně.

Tab.1. Úspěšnost odpovědí předmětu Právo.

Právo									
č.otázky	1	2	3	4	5	6	7	8	9
chybně	2	5	9	10	9	8	13	0	14
správně	77	74	70	69	70	71	66	79	65
relativní četnost	97,5%	93,7%	88,6%	87,3%	88,6%	89,9%	83,5%	100,0%	82,3%



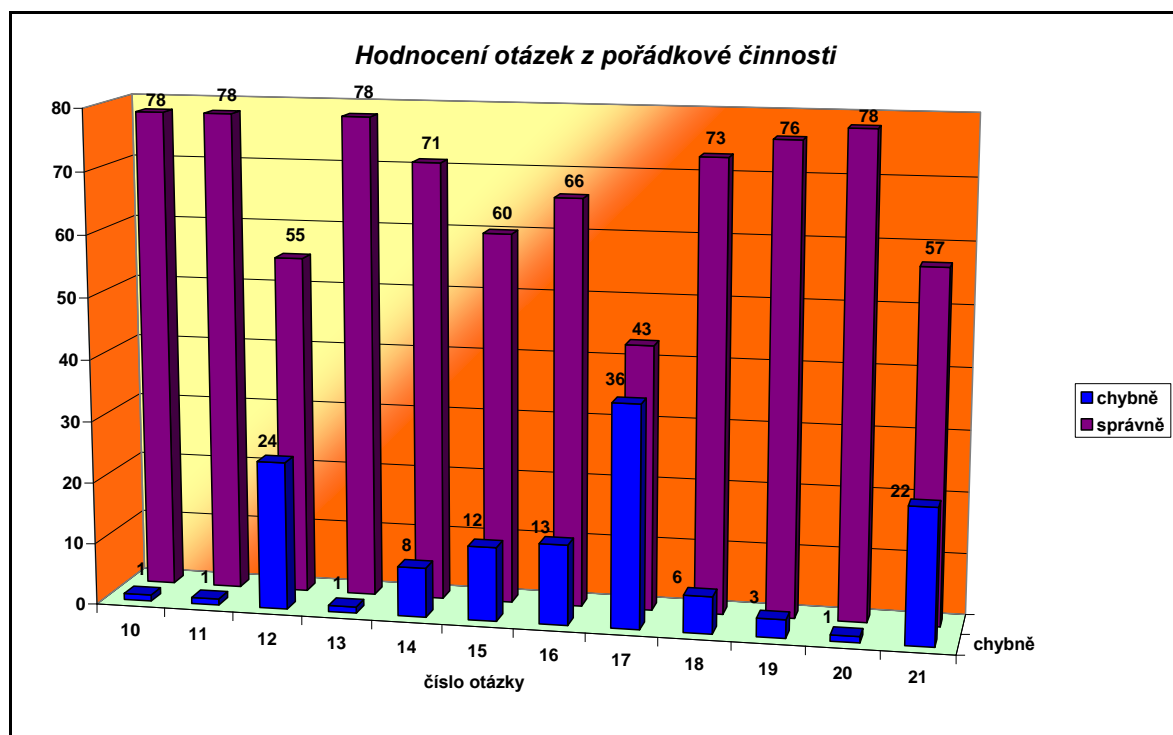
Obr. 1. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Právo.

Pořádková služba

Z Tab. č. 2 a Obr. č. 2 lze zjistit, že procento úspěšnosti u otázek v předmětu Pořádková služba kolísalo od 54,4% do 98,7%. Největší chybovost byla u otázky č. 17, kde relativní četnost úspěšnosti byla 54,4%, což je ve smyslu uvedené klasifikace hodnoceno nedostatečně. Otázka se týkala povinností při použití zbraně. Ačkoliv se může zdát, že v odpovědích jde o „slovičkaření“, při použití zbraně jde o tak závažný zásah do práv občanů, že by každý policista měl přesně znát zákonné důvody jejího použití. U otázky č. 12 byla relativní četnost správných odpovědí 69%, hodnocení - dostatečné. Otázka se týkala oprávnění použít donucovací prostředky. Opět jde o závažný zásah do práv a svobod občanů a policista by měl znát přesné vymezení oprávněnosti, kdy může donucovací prostředky použít.

Tab. 2. Úspěšnost odpovědí v předmětu Pořádková služba.

Pořádková služba												
č.otázk	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
chybně	1	1	24	1	8	12	13	36	6	3	1	22
správně	78	78	55	78	71	60	66	43	73	76	78	57
relativní četnost	98,7%	98,7%	69,6%	98,7%	89,9%	75,9%	83,5%	54,4%	92,4%	96,2%	98,7%	72,2%



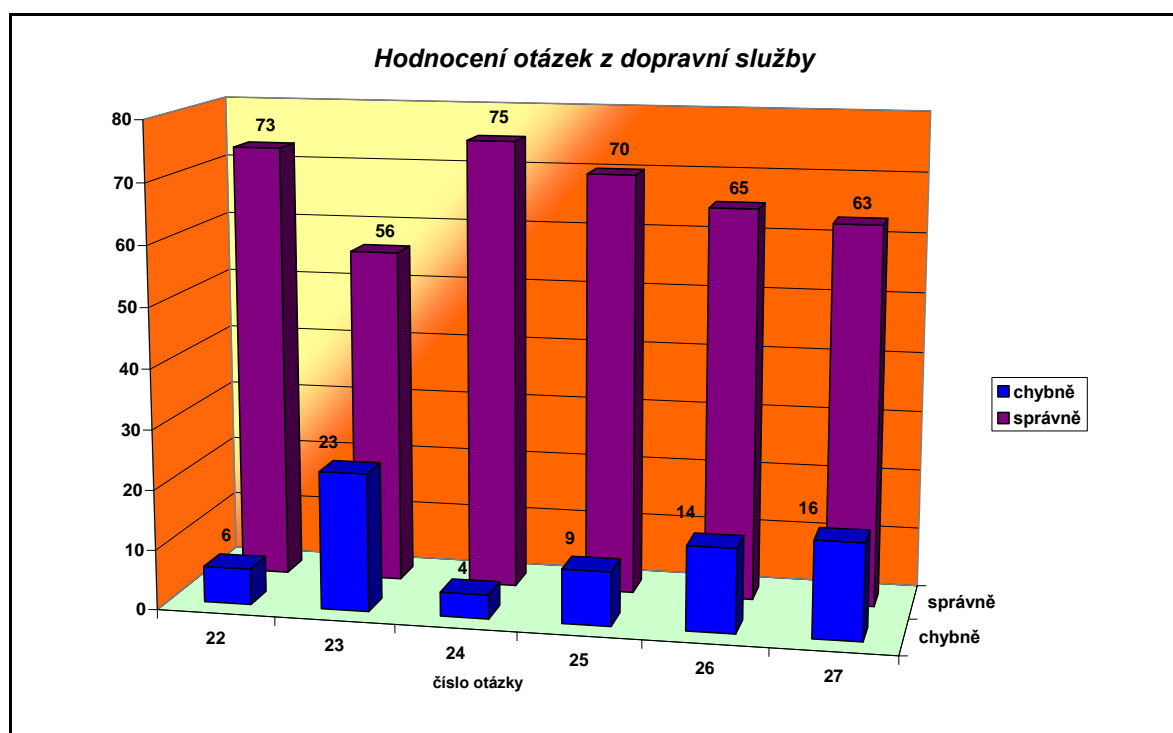
Obr. 2. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Pořádková služba.

Dopravní služba

Z Tab. č. 3 a Obr. 3 vyplývá, že úspěšnost odpovědí v předmětu Dopravní služba byla ve většině případů nad 80 % relativní četnosti, což je hodnoceno chvalitebně. Největší propad byl pak u otázky č. 23, kde odpovědělo špatně 23 ze 79 studentů (úspěšnost 70,9%) na otázku v jakém případě je možné uložit blokovou pokutu. Druhá největší chybovost byla u otázky č. 27, kde odpovědělo špatně 16 studentů (úspěšnost 79,9 %). Tato otázka řeší, jaké doklady musí mít u sebe řidič motorového vozidla.

Tab. 3. Úspěšnost odpovědí v předmětu Dopravní služba.

Dopravní služba						
č.otázky	22	23	24	25	26	27
chybně	6	23	4	9	14	16
správně	73	56	75	70	65	63
relativní četnost	92,4%	70,9%	94,9%	88,6%	82,3%	79,7%



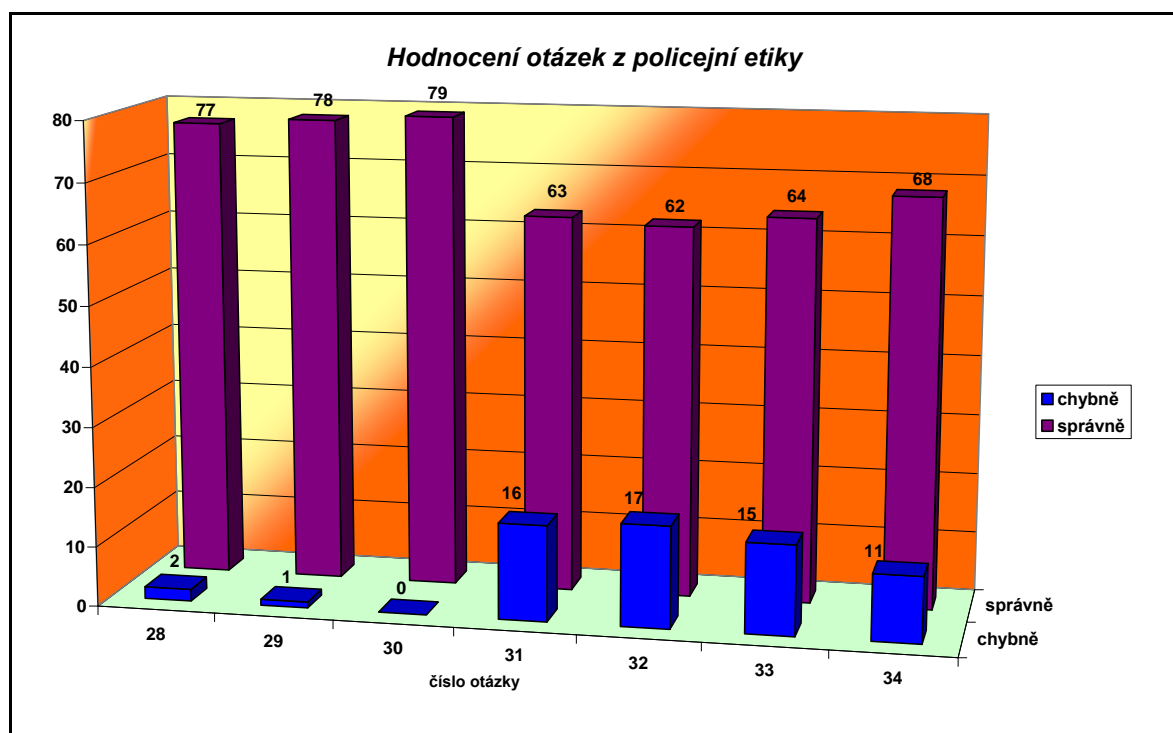
Obr. 3. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Dopravní služba.

Komunikace a policejní etika

Tab. č. 4 a Obr. č. 4 dokumentuje odpovědi na otázky z předmětu Komunikace a policejní etika. Podle stanoveného hodnocení byly hodnoceny: dvě odpovědi dobře, dvě odpovědi chvalitebně a tři odpovědi výborně. Studenti pak nejvíce chybovali v otázce č. 32, kde bylo sedmnáct chybných odpovědí ze 79 (78,5 % úspěšnost). Tato otázka se týkala prvků korupčních situací. 16 špatných odpovědí ze 79 (79,7 % úspěšnost) pak bylo u otázky č. 31, která se vyžadovala vysvětlení pojmu policejní etika.

Tab. 4. Úspěšnost odpovědí v předmětu Komunikace a policejní etika.

Komunikace a policejní etika							
č.otázky	28	29	30	31	32	33	34
chybně	2	1	0	16	17	15	11
správně	77	78	79	63	62	64	68
relativní četnost	97,5%	98,7%	100%	79,7%	78,5%	81,0%	86,1%



Obr. 4. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Komunikace a policejní etika.

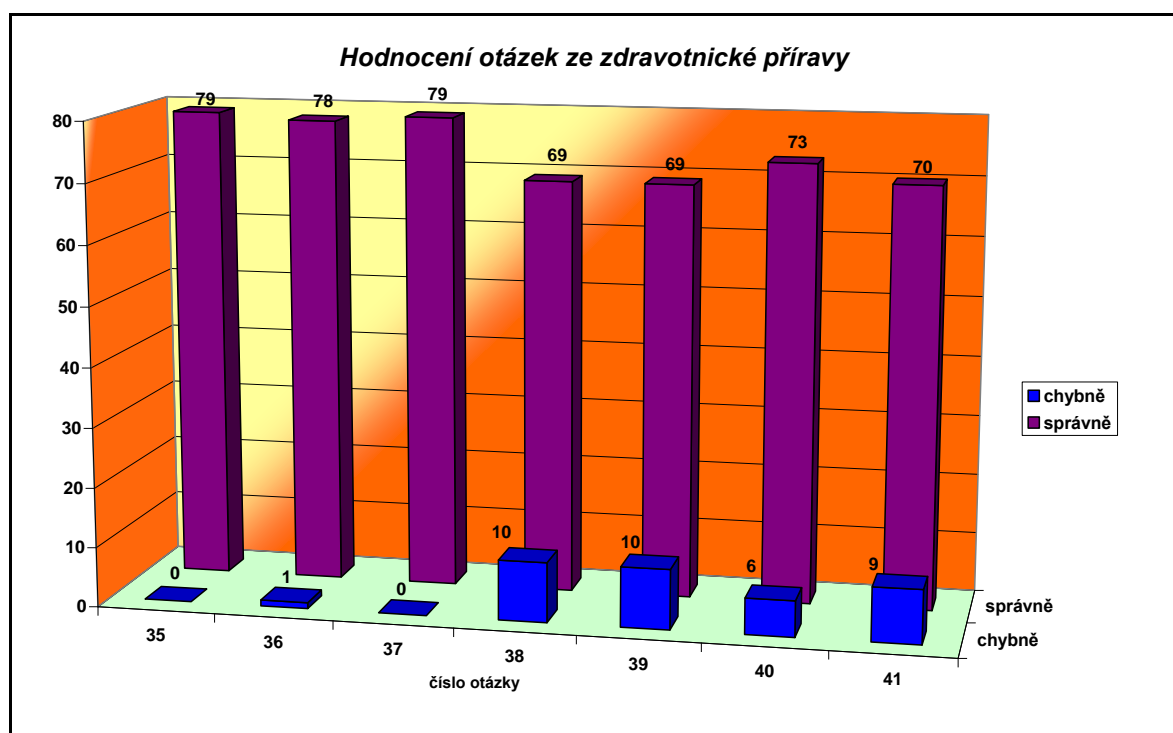
Zdravotní příprava

Z Tab. č. 5 a Obr. č. 5 je patrné, že největší úspěšnost správných odpovědí byla na otázky z předmětu Zdravotnická příprava. Procenta relativní úspěšnosti se u otázek pohybovala v rozmezí od 87 % do 100 %.

Nejvíce chyb pak bylo u otázek č. 38 a 39 a to shodně 10 (87 % úspěšnost). Otázka č. 38 se ptala na to, co nejdříve zjišťujeme po příchodu k poraněnému a otázka č. 39, jak zastavujeme masivní krvácení na končetinách.

Tab. 5. Úspěšnost odpovědí v předmětu Zdravotní příprava.

Zdravotnická příprava							
č.otázky	35	36	37	38	39	40	41
chybně	0	1	0	10	10	6	9
správně	79	78	79	69	69	73	70
relativní četnost	100%	99%	100%	87%	87%	92%	89%



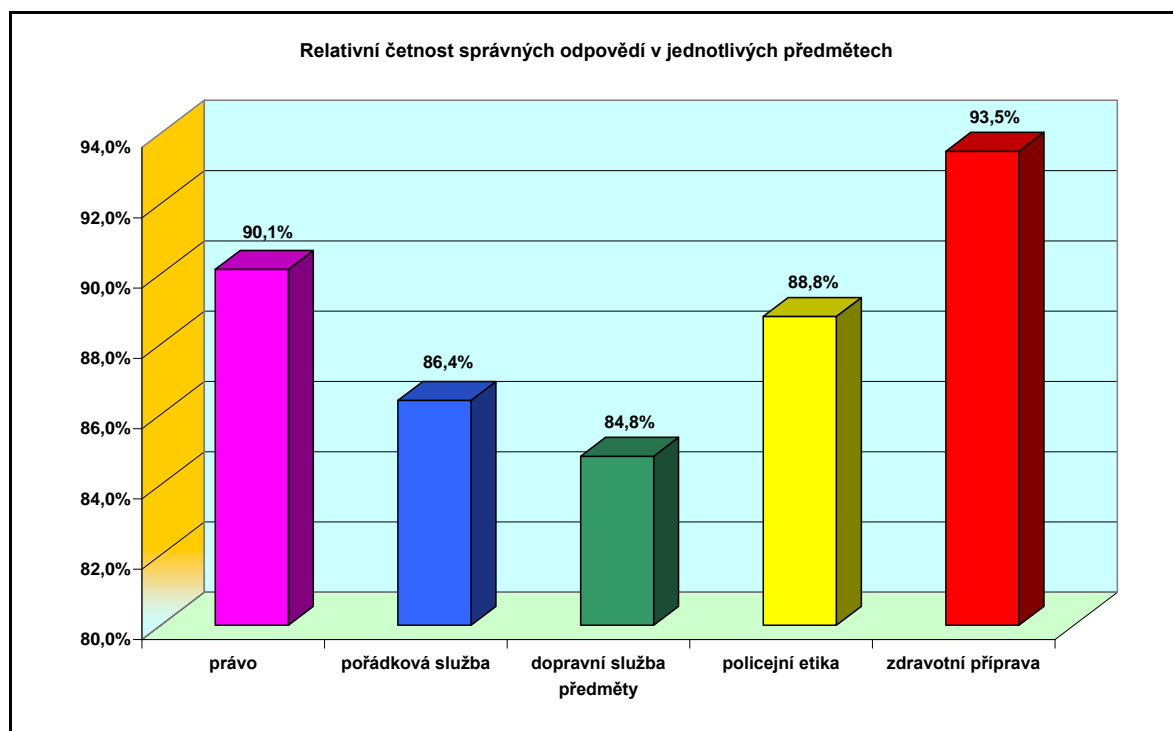
Obr. 5. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Zdravotní příprava.

Celkové hodnocení didaktického testu

Tab. č. 6 uvádí počty správných a špatných odpovědí studentů na všechny otázky v jednotlivých předmětech. Graf na Obr. č. 6 pak graficky znázorňuje relativní četnost správných odpovědí. Z uvedeného je patrné, že nejvyšší relativní četnost správných odpovědí byla v předmětu Zdravotnická příprava - 93,5 %, nejnižší pak v předmětu Dopravní služba - 84,8 %. Podle stanovené tabulky pro hodnocení by kromě zdravotnické přípravy, která by byla hodnocena výborně, byly ostatní předměty hodnoceny chvalitebně. Na základě vyhodnocení didaktického testu lze konstatovat, že studenti ZOP získali dostatečné odborné kompetence pro výkon služby policisty a tedy, že po obsahové stránce je ZOP nastavena správně.

Tab. 6. Celková úspěšnost odpovědí v testu.

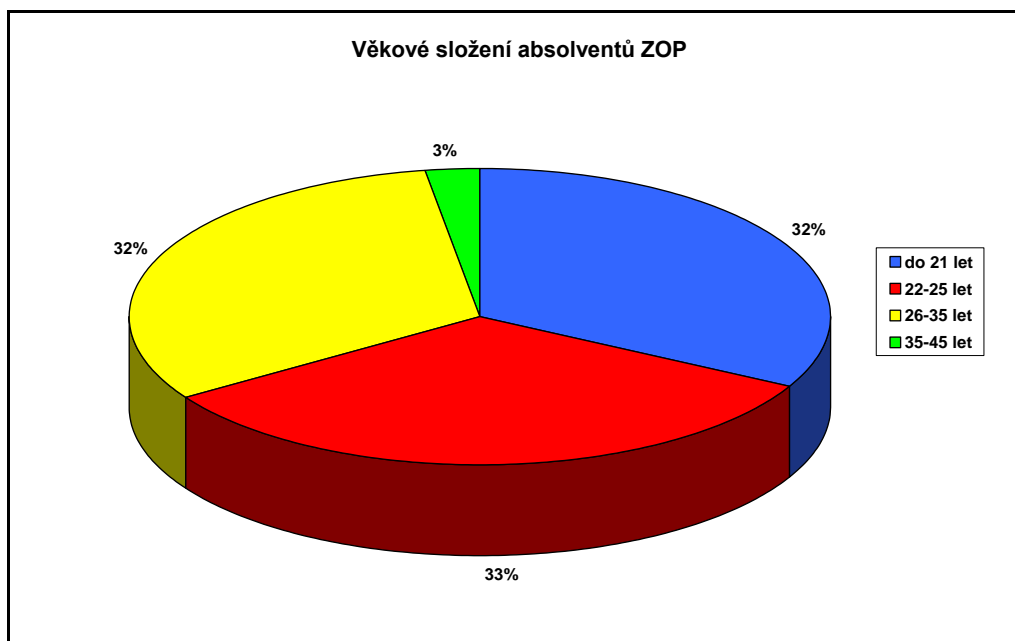
CELKOVÁ ÚSPĚŠNOST			
PŘEDMĚT	správné odpovědi	špatné odpovědi	relativní četnost
právo	641	70	90,1%
pořádková služba	820	128	86,4%
dopravní služba	402	72	84,8%
kom. a pol. etika	491	62	88,8%
zdravotnická příprava	517	36	93,5%



Obr. 6. Graf relativních četností správných odpovědí v jednotlivých předmětech.

5.7.2 Vyhodnocení druhé části dotazníkového šetření absolventů ZOP

Na *Obr. č. 7* je graf k otázce č. 1, která zjišťovala věkové složení absolventů ZOP. Z grafu vyplývá celkem rovnoměrné složení věkových skupin podle daného rozvržení, kdy z celkového počtu 79 absolventů je 32% ve věku do 21 let, 33% ve věku od 22 do 25 let, 32% ve věku 26 až 35 let. Pouze 2 studenti byli starší než 35 let. Věkové složení studentů ZOP je velmi pestré.



Obr. 7. Graf věkového složení absolventů ZOP.

Obr. č. 8 se vztahuje k otázce č. 2: „Jeví se Vám délka základní odborné přípravy jako dostačující?“ Na tuto otázku odpovědělo 42% studentů „ne“, 41% studentů odpovědělo „spíše ne“, 9% odpovědělo „spíše ano“ a 8% „ano“. Z odpovědí jasně vyplývá, že studenti považují šestiměsíční část ZOP jako nedostatečnou.



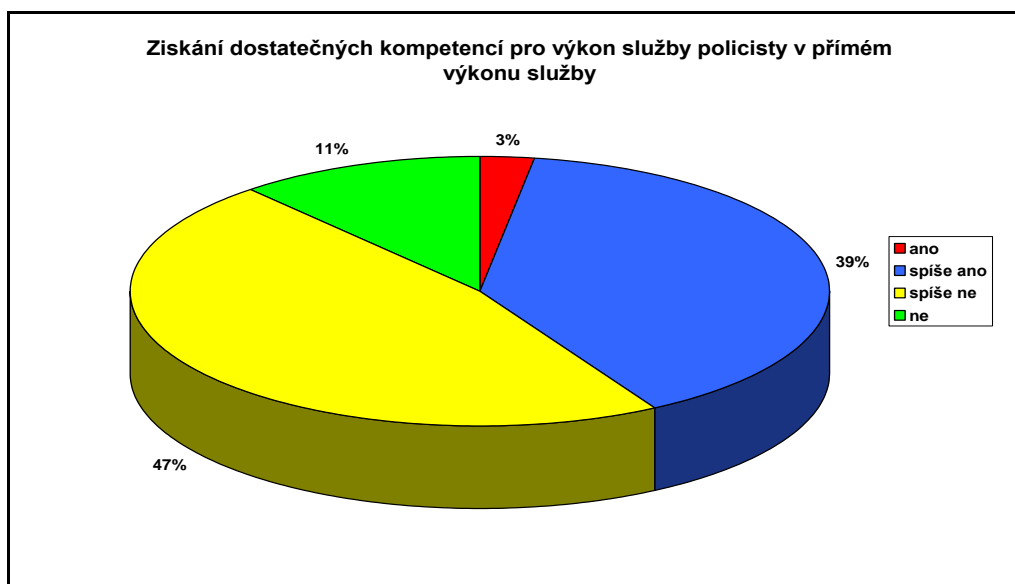
Obr. 8. Graf hodnocení délky ZOP ze strany její absolventů.

Na Obr. č. 9 je graficky znázorněno, jak studenti odpovídali na otázku č. 3: „Jaká by měla být délka ZOP?“ Pouze 12% studentů odpovědělo, že by délka ZOP měla být šest měsíců nebo kratší. Nejvíce 43% uvedlo, že by délka ZOP měla být devět měsíců. 34% pak uvádí jako správnou délku dvanáct měsíců a 11% až 18 měsíců.



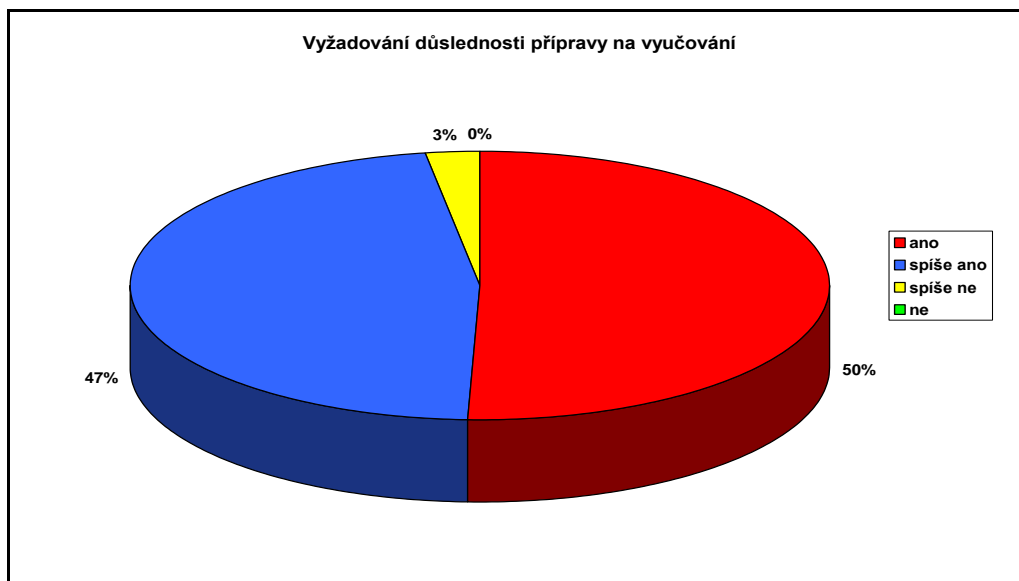
Obr. 9. Graf znázorňující názor absolventů na délku ZOP v měsících.

Otázka č. 4 zjišťovala názor studentů na to jestli během studia ZOP získali dostatečné kompetence pro výkon služby u policie. (Obr. č. 10). 47% studentů odpovědělo „spíše ne“, 11% „ne“. 33% uvedlo „spíše ano“ a pouze 3% „ano“. Z odpovědí vyplývá, že více než polovina studentů se necítí být připravená na výkon služby u policie a velmi malá část se cítí být zcela připravena.



Obr. 10. Graf vyhodnocující názor absolventů na, zda získali během studia ZOP dostatečné kompetence pro výkon služby u policie.

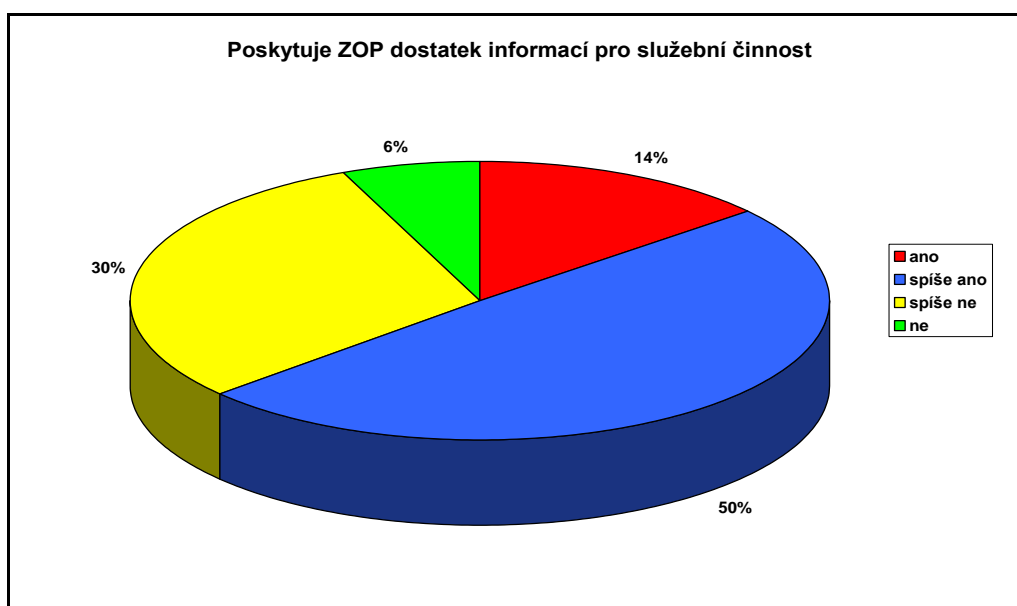
Obr. č.11 znázorňuje odpovědi na pátou otázku, u níž jsme se studentů ptali, zda vyučující vyžadují důslednou přípravu na většinu vyučovacích hodin. 50% studentů odpovědělo „ano“ je vyžadována důsledná příprava do většiny hodin a 47% odpovědělo „spíše ano“. Studenti tedy považují vyučující za důsledné ve vyžadování připravenosti na jednotlivé hodiny.



Obr.11. Graf vyhodnocující názor absolventů na vyžadování důsledné přípravy na vyučování ze strany vyučujících.

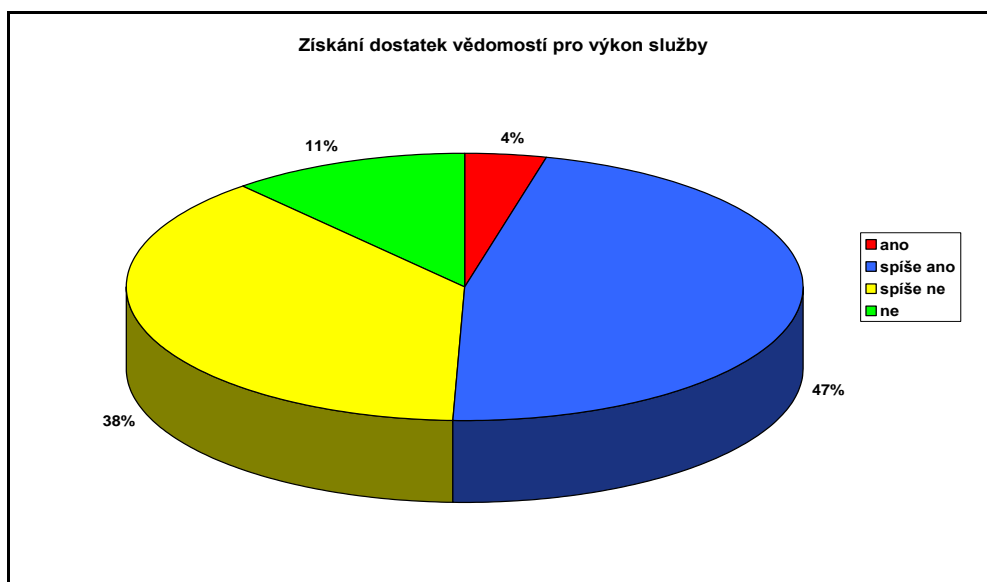
V položce č. 6, ke které se vztahuje *Obr. č.12*, odpovídali studenti na otázku, zda dle jejich názoru poskytují jednotlivé předměty v rámci ZOP dostatek informací, které budou pro výkon služby potřebovat. 50% odpovědělo „spíše ano“, 14% „ano“.

Dále 30% „spíše ne“ a 6% „ne“. Tady může být značný rozkol ve vnímání náplně jednotlivých předmětů, což takto položená otázka nezjistí. Nicméně 64% studentů hodnotí náplň jednotlivých předmětů pozitivně.



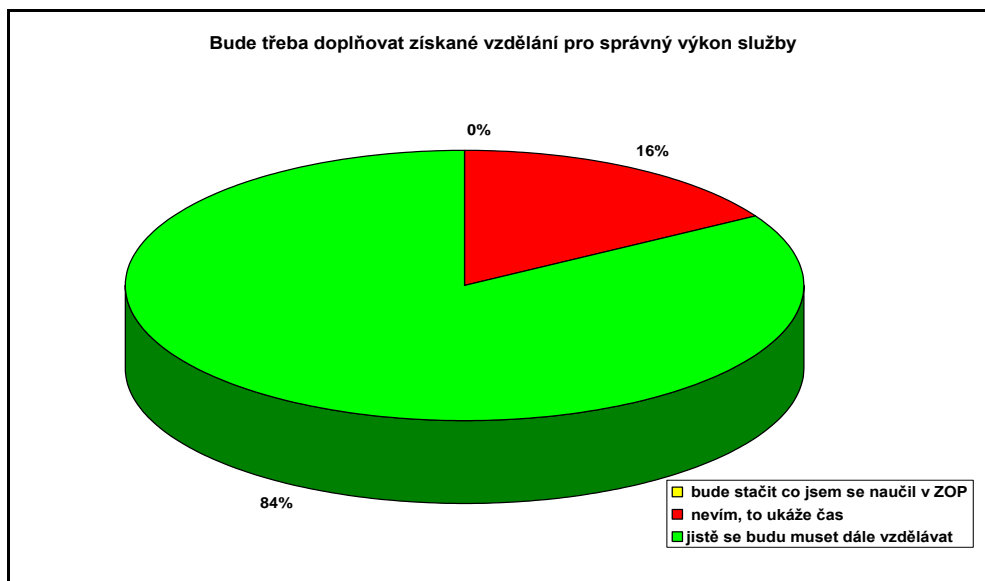
Obr. 12. Graf vyhodnocující názor absolventů zda jednotlivé předměty poskytují dostatek informací potřebných pro služební činnost

Obr. č. 13, který má vypovídající hodnotu k otázce č. 7, která zjišťovala, jak studenti hodnotí během ZOP získané vědomosti a dovednosti a zda si myslí, že jich získali dostatek pro výkon služby. Z grafu vyplývá, že názor studentů je rozdělen téměř na půl, 47% odpovědělo „spíše ano“, 4% „ano“, 38% „spíše ne“ a 11% „ne“.



Obr. 13. Graf vyhodnocující názor absolventů zda během studia ZOP získali dostatek vědomostí a dovedností pro výkon služby

Na Obr. č. 14 je graf k otázce č. 8, kde sdělovali absolventi svůj názor na to, zda jim bude pro výkon služby policisty stačit to, co se naučili v ZOP, nebo budou muset své vzdělání doplňovat. 84% odpovědělo, že se budou muset jistě dále vzdělávat, 16% neví a až čas jim ukáže, zda-li jim vědomosti budou stačit. Z výsledku se dá odvodit, že studenti chápou potřebu se i nadále vzdělávat.



Obr. 14. Graf vyhodnocující názor absolventů zda si budou muset doplňovat vzdělání, aby mohli správně vykonávat činnost policisty.

Otázka č. 9 byla otevřená a studenti se vyjadřovali k tomu, co by na ZOP změnili nebo zlepšili, aby lépe připravila policisty na přímý výkon služby.

Ve dvaadvaceti případech nebylo na otázku č. 9 odpovězeno. Ve zbytku dotazníků bylo nejčastěji uváděno prodloužení délky ZOP (39 případů). Další častá odpověď byla, že by si studenti přáli více praktických zaměstnání a řešení modelových situací z praxe. Následně uvádím několik odpovědí z dotazníků, které mě zaujaly:

„Myslím si, že objem učiva je v naprostém nepoměru k době studia. Během šesti měsíců nemá frekventant kurzu šanci vstřebat a „zažít“ si věci potřebné pro výkon služby.“

„Určitě výuka je v dostatečném rozsahu, ale chybí zde čas a prostor na modelové situace a kladení důrazu na věci, které budeme zprvu nejvíce potřebovat.“

„Tak určitě by měla ZOP trvat déle, půl roku je opravdu krátká doba, látka je zhuštěná. A zavedla bych více modelových situací.“

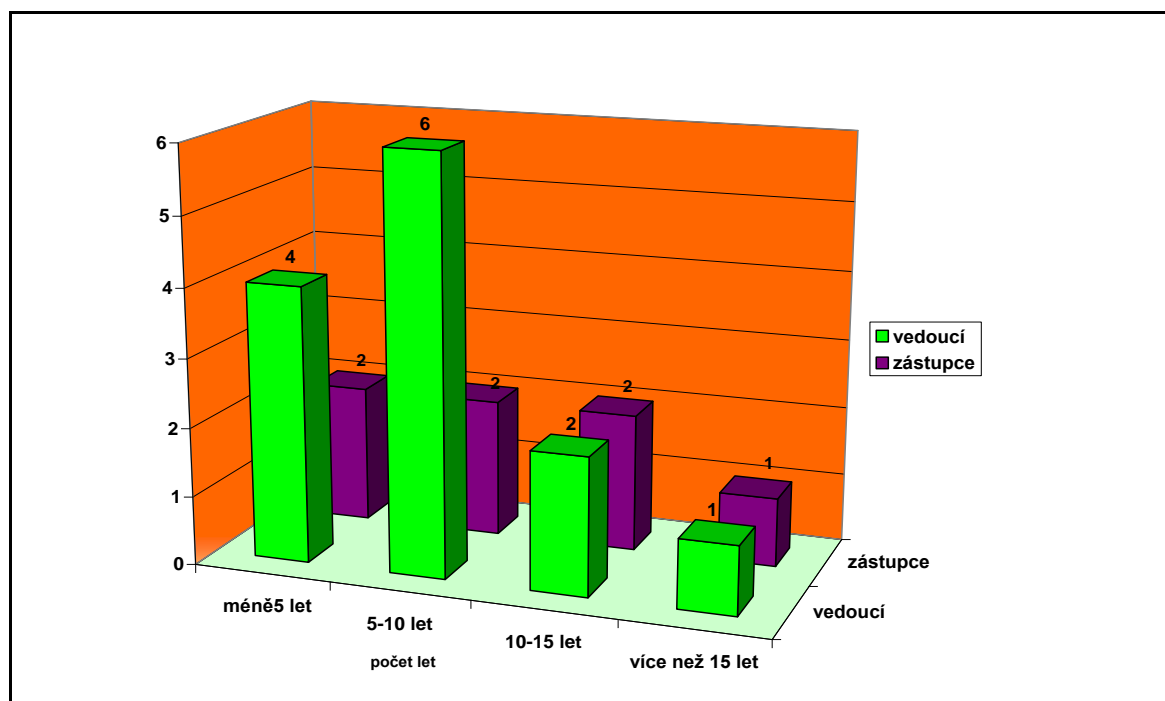
5.7.3 Dílčí shrnutí a vyhodnocení dotazníku pro absolventy ZOP

Na základě vyhodnocení získaných dat z dotazníku pro absolventy ZOP lze říci, že studenti během ZOP získali dostatek vědomostí, které jsou důležité pro výkon služby.

Sami studenti v hodnocení ZOP uvedli, že vyučující po nich vyžadují důslednou přípravu do jednotlivých předmětů a většina napsala, že předměty poskytují dostatek informací. Drtivé většině studentů se však délka ZOP zdá nedostačující a prodloužili by ji na devět popřípadě dvanáct měsíců. Často byl zaznamenán názor, že během šesti měsíců není možné takové množství informací vstřebat a teoretické znalosti řádně propojit s praktickými činnostmi

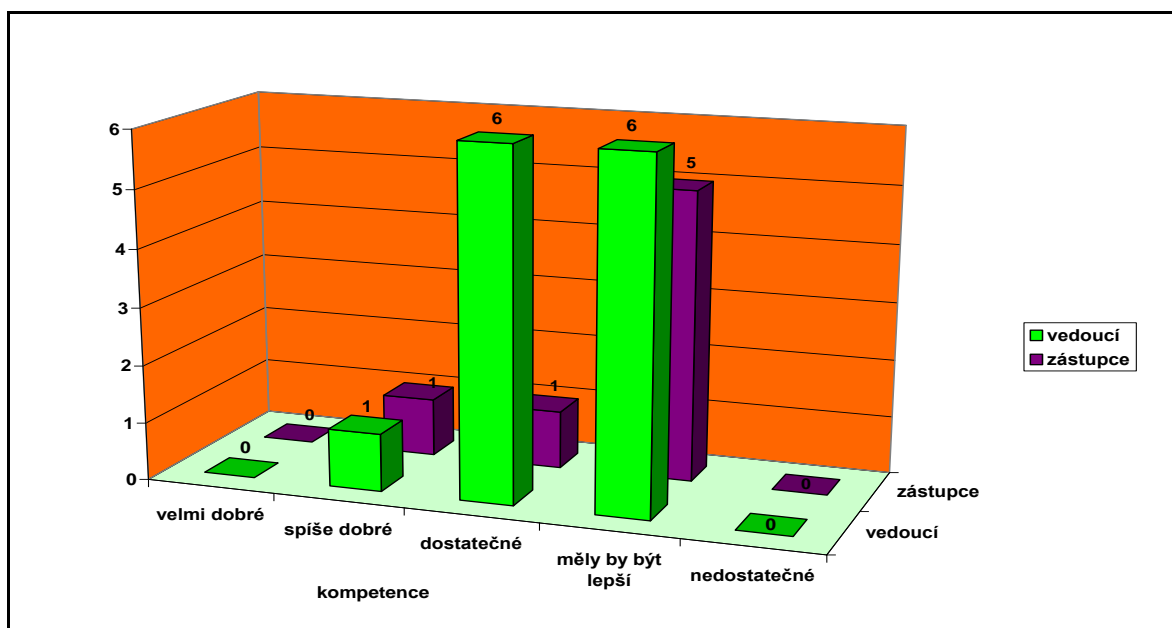
5.7.4 Hodnocení ZOP ze strany vedoucích a zástupců vedoucích OO P ČR

V prvních třech otázkách dotazníku bylo zjišťováno kolik odpovídá vedoucích, kolik zástupců vedoucích, jak dlouho pracují u P ČR a jak dlouho zastávají svou funkci. Z odpovědí bylo zjištěno, že výzkumu se zúčastnilo třináct vedoucích a sedm zástupců vedoucích obvodních oddělení P ČR. Nikdo z VO a ZVO nepracuje u PČR méně jak šest let, šest jich pracuje u PČR v rozmezí šest až deset let a třináct v rozmezí jedenáct až patnáct let. Na následujícím obrázku (*Obr. č. 15*) je graf znázorňující vztah vedoucích, zástupců a doby vykonávané funkce. Z obrázku lze rovněž zjistit, že z dvaceti vedoucích a zástupců jich ve funkci setrvaly více jak patnáct let pouze dva.



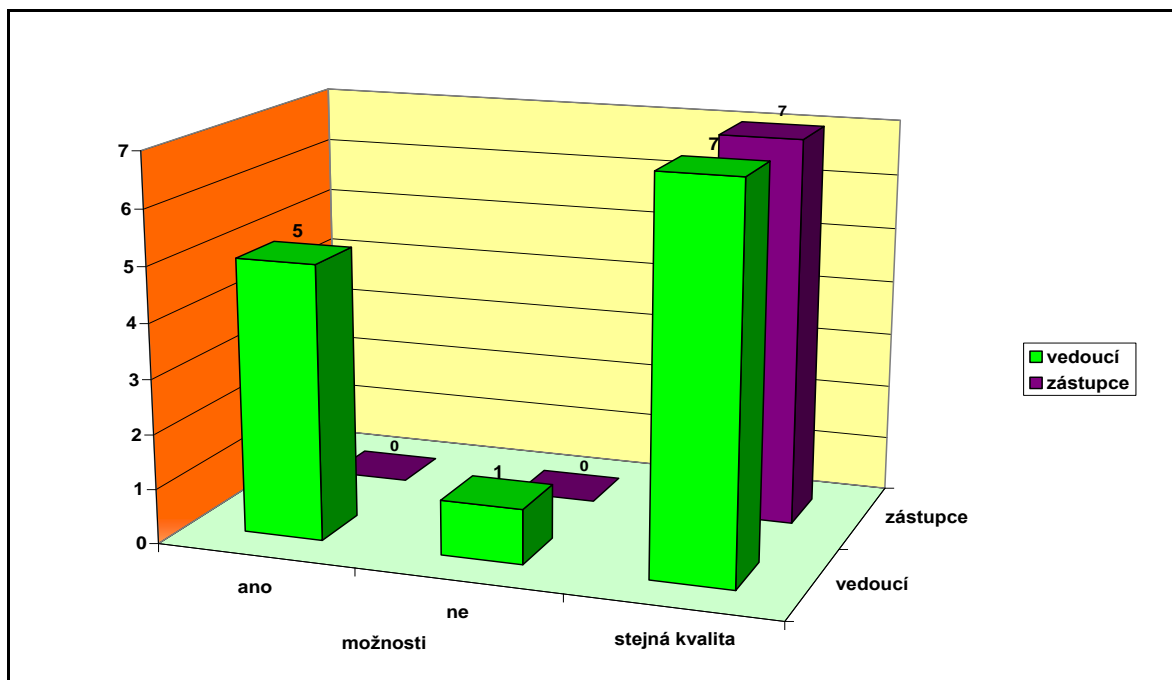
Obr. 15. Graf znázorňující rozdělení funkcí a délku trvání vykonávané funkce u respondentů II. dotazníku.

Na následujícím obrázku (*Obr. č. 16*) je hodnocení VO a ZVO na otázku č. 4, kde odpovídali na dotaz jaké jsou dle jejich názoru získané kompetence, potřebné pro výkon služby, studentů po absolvování ZOP (v rámci možností ZOP a délky studia). Devět dotazovaných odpovědělo, že jsou dostatečné nebo spíše dobré a jedenáct, že by měly být lepší. Nikdo neodpověděl, že získané kompetence jsou velmi dobré ani, že jsou nedostatečné.



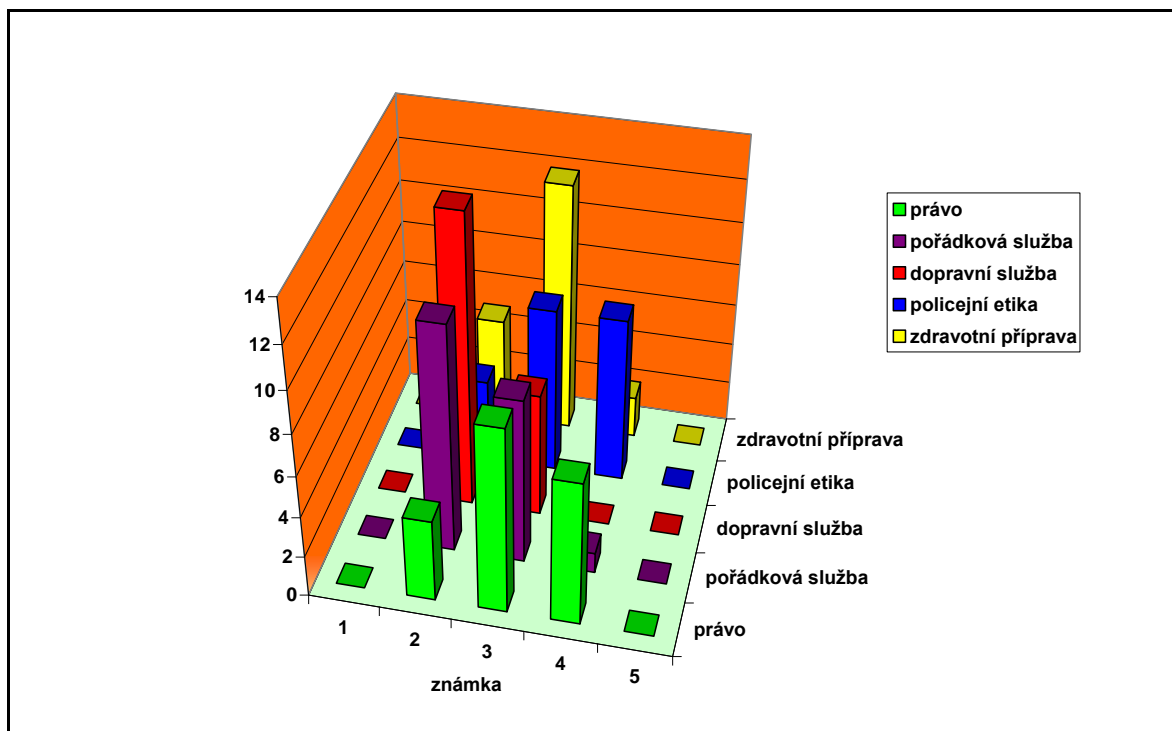
Obr. 16. Graf znázorňující rozsah kompetencí u absolventů ZOP dle názoru VO a ZVO.

Obr. č. 17 graficky znázorňuje odpovědi na otázku zda v minulosti bývali policisté po absolvování ZOP lépe připraveni pro výkon služby. Čtrnáct dotazovaných odpovědělo, že kvalita přípravy se jim jeví stejná po celou dobu jejich působení ve funkci. Pět jich odpovědělo, že v minulosti byli policisté lépe připraveni a jeden respondent odpověděl „ne“, v minulosti nebývali policisté po absolvování ZOP lépe připraveni pro výkon služby.



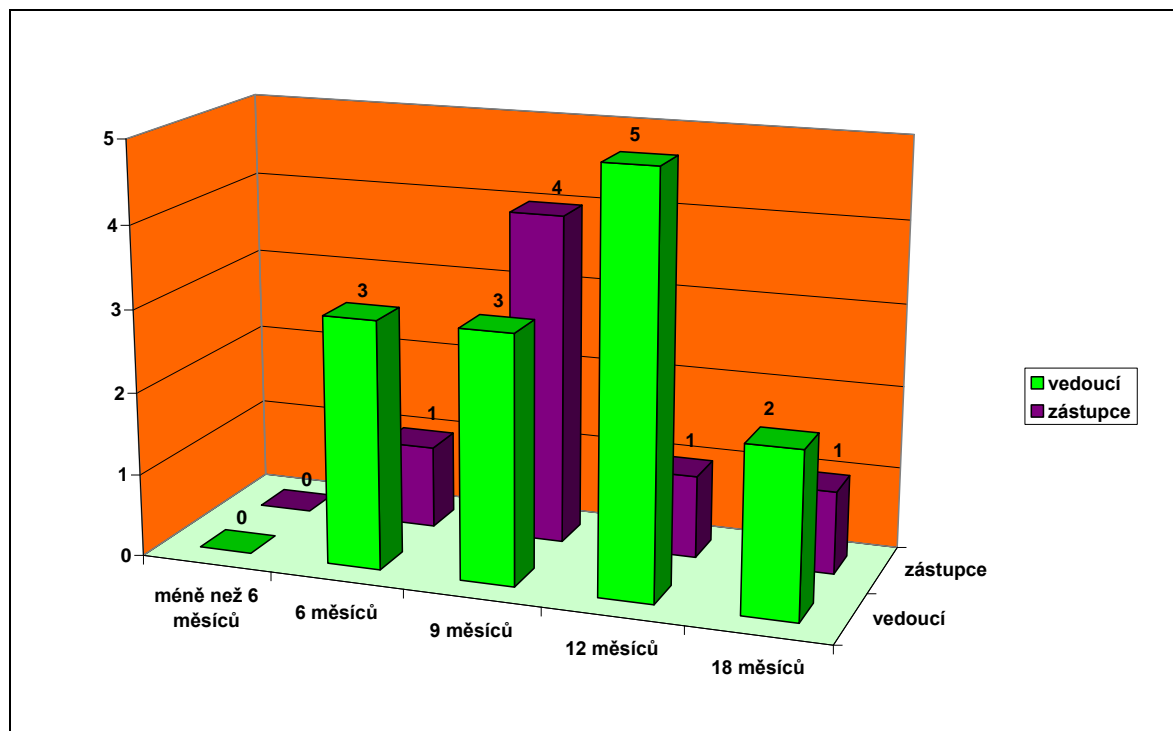
Obr. 17. Graf znázorňující odpovědi na otázku: Bývali v minulosti policisté po absolvování ZOP lépe připraveni pro výkon služby?

V dotazníkové položce č. 7 měli VO a ZVO oznámkovat známkami jako ve škole (1 - 5) vědomosti a dovednosti policistů u jednotlivých problematik (důležité pro přímý výkon služby u pořádkové policie), získané v průběhu studia ZOP. Odpovědi dotazovaných dokumentuje Obr. č. 18. Nikdo neoznámkoval vědomosti a dovednosti studentů známkami 1 nebo 5. Nejhorší hodnocení studentů ze strany VO a ZVO bylo v předmětech Právo a Komunikace a policejní etika, naopak nejlepší hodnocení bylo u předmětů Dopravní služba a Pořádková služba. Nejčastěji byli studenti známkováni známkou 3. Z tohoto hodnocení lze konstatovat, že VO a ZVO vidí absolventy ZOP připraveny průměrně pro výkon služby. Nikdo je nehodnotil v žádném směru nedostatečně, ale rezervy v přípravě vidí všichni.



Obr. 18. Graf znázorňující hodnocení absolventů ZOP ze strany VO a ZVO v jednotlivých oblastech známkami 1-5 jako ve škole.

Obr. č. 19 vypovídá o názoru VO a ZVO na délku studia v ZOP. Z grafu lze vyčíst, že nikdo z dotazovaných by délku studia nezkrátil pod šest měsíců. Čtyři z dvaceti by nechalo délku studia na šesti měsících. Sedm jich vidí jako optimální délku studia devět měsíců, šest dvanáct měsíců a tři osmnáct měsíců. Z uvedených údajů vyplývá, že šestnáct z dvaceti dotazovaných z řad VO a ZVO by na základě svých zkušeností z praxe prodloužilo délku studia na ZOP.



Obr. 19. Graf znázorňující názor VO a ZVO na to, jaká by měla být délka studia v ZOP.

V dotazníkové položce č. 9 odpovídali respondenti na otázku co má dle jejich názoru rozhodující vliv na to, jak kvalitně bude policista připraven na výkon služby. Jestli je to kvalita ZOP nebo jsou to osobnostní předpoklady policisty nebo se to nedá jednoznačně stanovit a kvalita ZOP a osobnostní předpoklady policisty jsou stejně důležité. Na tuto otázku patnáct dotazovaných odpovědělo, že osobnostní předpoklady policisty i kvalita ZOP jsou stejně důležité, pět odpovědělo, že důležitější jsou osobnostní předpoklady policisty. Z těchto výsledků lze vyvodit, že dle názoru VO a ZVO je nutné se zaměřit nejen na kvalitu ZOP, ale také na přijímané policisty a jejich osobnostní předpoklady.

V dotazníkové položce č. 10 měli VO a ZVO sestavit žebříček (1 – 6) toho, co je u policisty nejdůležitější pro získání správných kompetencí pro přímý výkon služby, a to z těchto nabízených možností: osobnostní kvality, praxe, další vzdělávání, ZOP, kolektiv, tlak nadřízených. Jako nejdůležitější byly uváděny osobnostní kvality, kdy tyto byly na prvním místě uvedeny patnáctkrát a pětkrát na druhém místě. Praxe byla pětkrát na prvním místě a třináctkrát na druhém. ZOP byla pak nejčastěji uváděna na třetím místě. Z tohoto opět vyplývá, že na kompetence je třeba pohlížet komplexně a že to jestli je policista správně připraven pro výkon povolání, není jen otázkou správně nastavené ZOP.

V položce č. 11 respondenti uváděli názory na změnu či zlepšení ZOP. V této otevřené otázce se nejčastěji vyskytovaly odpovědi související s prodloužením délky studia ZOP a požadující důslednější propojení teorie s praxí; škola by měla pružněji reagovat na změny a zařazovat je do osnov (ve smyslu změny zákonů, nařízení, změny používaných programů, databází apod.). Dále byl často uváděn názor, že by se v rámci ZOP měli zaměřit na vojenské vystupování – strojová kázeň, pořadová příprava, uvědomění si vztahu nadřízený – podřízený. V šesti případech bylo v různých obměnách uvedeno, že přijímat policisty od 18 let je krajně nevhodné, jelikož v tomto věku se ještě nejedná o vyzrálou osobnost. Z dalších názorů uvádím, že by ZOP měla provádět větší selekci a do výkonu pouštět jen ty policisty, kteří mají o práci u policie vážný zájem a mají dostatečné charakterové vlastnosti; zavedení kurzu řízení motorového vozidla v extrémních situacích.

5.7.5 Dílčí shrnutí a vyhodnocení dotazníku pro VO a ZVO

Na dotazník odpovídalo dvacet respondentů, z toho třináct vedoucích a sedm zástupců vedoucích. Všichni pracují u policie déle jak šest let, většina mezi deseti a patnácti léty. Jedná se tedy o policisty, kteří mají dostatek praktických zkušeností a jelikož působí v manažerských pozicích, lze tedy předpokládat, že jsou schopni hodnotit své podřízené. Z hodnocení absolventů ze strany VO a ZVO vyplynulo, že je hodnotí jako připravené pro výkon služby, ale mohlo by to být lepší, zejména ve smyslu propojení teorie s praxí. Drtivá většina se vyjádřila pro prodloužení ZOP minimálně na devět měsíců a apelovala na důležitost osobnostních předpokladů jedince pro výkon služby policisty.

5.7.6 Zhodnocení výzkumného šetření a ověření hypotéz

Na základě zpracovaných dat jsme mohli potvrdit, nebo naopak vyvrátit hypotézy, které jsme stanovili na začátku výzkumu.

Hlavní hypotéza H1 - Základní odborná příprava policistů je nastavená správně tak, aby její obsah pokrýval zvládnutí kompetencí důležitých pro přímý výkon služby policisty, zejména pak kompetencí odborných.

Vzdělávací program se vytváří na základě profilu absolventa, který přesně vymezuje, jakými kompetencemi má být policista po absolvování základní odborné přípravy vybaven. Vyhodnocením didaktického testu a i z dalších odpovědí v dotaznících lze konstatovat, že Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby

dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě na VPŠ a SPŠ MV v Holešově je správně nastavena a její obsah pokrývá zvládnutí kompetencí důležitých pro přímý výkon služby. Rozsah znalostí u absolventů ZOP ve sledovaných oblastech byl vyhodnocen jako dostatečný pro výkon služby u pořádkové policie.

Na základě provedeného šetření a zjištěných výsledků lze konstatovat, že hlavní hypotéza H1 byla potvrzena.

Vedlejší hypotéza H2 – Základní odborná příprava je podle absolventů správně koncipována, aby je připravila na přímý výkon služby.

Tato hypotéza byla ověřována dotazníkovým šetřením u absolventů ZOP, kteří se chystali na závěrečné zkoušky při ukončení studia. Dotazováno bylo celkem 79 studentů, pestrého věkového složení, od studentů mladších než 21 let až po studenty nad 36 let. Životní zkušenosti jednotlivců se v takovémto věkovém rozptylu jistě velmi liší. Z odpovědí v dotazníku bylo zjištěno, že 64% studentů je toho názoru, že ZOP poskytuje dostatek informací, které budou potřebovat pro výkon služby. Dále 97% studentů je přesvědčeno, že vyučující od nich vyžadují důslednou přípravu na většinu předmětů. Téměř přesně napůl se studenti rozdělili v odpovědích na otázku, zda získali během studia ZOP dostatek vědomostí a dovedností potřebných pro výkon služby. 83% absolventů není spokojeno s délkou studia ZOP, prodloužili by ji na devět nebo dvanáct měsíců. Objevily se i názory na osmnáctiměsíční délku studia. V otevřené otázce se studenti vyjadřovali k tomu, co by na ZOP změnili nebo zlepšili. Zde se opět objevovaly odpovědi s návrhy na prodloužení délky studia s tím, že není možné v tak krátké době pojmout tolik informací a tyto informace kvalitně propojit s praktickými činnostmi. Dále studenti vyžadovali více praktických zaměstnání s řešením modelových situací.

Na základě provedeného šetření a zjištěných výsledků lze konstatovat, že hypotéza H2 se potvrdila jen částečně.

Co se týká obsahové stránky ZOP, byli s ní studenti spokojeni. Vyjádřili se však zásadně proti délce studia ZOP, kterou považují za nedostatečnou. Dle jejich názoru není možné během šesti měsíců vstřebat tolik informací a tyto informace si „zažít“.

Vedlejší hypotéza H3 - Získané kompetence v průběhu studia ZOP jsou dle vedoucích a zástupců vedoucích obvodních oddělení policie dostatečné pro přímý výkon služby.

Tato hypotéza byla ověřována dotazníkovým šetřením u vedoucích a zástupců vedoucích obvodních oddělení PČR. Tito jsou přímými nadřízenými policistů, kteří ukončí ZOP a jsou s nimi denně ve styku. Jelikož se šetření zúčastnilo dvacet policejních důstojníků, kdy drtivá většina slouží u PČR déle jak deset let a víc jak polovina jich je v manažerské funkci více jak deset let, jsou kompetentní k hodnocení svých podřízených, čerstvých absolventů ZOP. Při hodnocení svých podřízených se vyjadřovali k vědomostem a dovednostem získaných v průběhu ZOP. Nejčastěji byly hodnoceny vědomosti a dovednosti jako „dostatečné“ a „měly by být lepší“. Nikdo neodpověděl, že jsou zcela nedostatečné ani že jsou velmi dobré. V situaci, kdy měli nadřízení hodnotit vědomosti a dovednosti studentů v jednotlivých oblastech (právo, pořádková služba, dopravní služba, komunikace a policejní etika, zdravotnická příprava) známkami 1 – 5 jako ve škole, nejčastěji uváděli známky 2 a 3, v některých případech 4. Nikdo nehodnotil žádnou oblast pětkou, ani jedničkou. Když se VO a ZVO vyjadřovali k délce studia ZOP, nikdo by ji nezkrátil pod šest měsíců. Opět se nejčastěji přikláněli k délce studia devět nebo dvanáct měsíců. Z dalších odpovědí pak vyplynulo, že dotazovaní kladou velký důraz na osobnostní předpoklady policisty, kdy příprava v ZOP může být jakkoliv kvalitní, ale důležitější, je koho pro výkon povolání policisty připravuje.

Na základě provedeného šetření a zjištěných výsledků lze konstatovat, že hypotéza H3 se potvrdila. Otázkou do diskuze je opět velmi výrazný nesouhlas s délkou ZOP.

ZÁVĚR

Práci v jednom z bezpečnostních sborů - Policii České republiky a samotný výkon policejní služby je nutno chápat jako celoživotní povolání se všemi zákonnými a morálními pravidly. Při výkonu tohoto povolání musí policista plnit mnoho úkolů, jedná se zejména o úkoly v oblasti ochrany života, zdraví a majetku, odhalování a prevence trestných činů, zajišťování veřejného pořádku, boj proti terorismu a organizovanému zločinu, ale i dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu. Povolání policisty je velmi náročné, nejen po stránce profesionální a psychické, ale i po stránce mravní. Jen málokteré jiné povolání vyžaduje v takové míře správné hodnocení, rozhodování a přináší tolik morálních dilemat jako policejní profese. Z těchto důvodů musí být kladen důraz na důsledný výběr lidí, kteří jsou schopni tuto náročnou práci zastávat. Jejich následná příprava v rámci policejního vzdělávání musí splňovat vysoké standardy, aby byla schopná řádně nové policisty připravit na výkon služby.

Ve své bakalářské práci se zabývám Policií České republiky její činností, postavením ve společnosti, právy a povinnostmi jak instituce, tak jednotlivců.

Ústředním tématem bakalářské práce je vzdělávání v rámci PČR a zejména pak systém přípravy nově přijatých policistů ke službě pořádkové policie. Jelikož téma práce je úzce spojeno se vzděláváním policistů, je jedna kapitola věnována problematice vzdělávání dospělých.

Cílem praktické části bakalářské práce je zjištění, zda základní odborná příprava pro policisty zařazené ke službě pořádkové policie je nastavena správně tak, aby připravila policisty pro přímý výkon služby u pořádkové policie. Výzkumný soubor tvořili studenti z Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově, kteří se chystali na závěrečné zkoušky po absolvování šestiměsíčního kurzu. Z provedeného šetření a zjištěných výsledků lze konstatovat závěr, že kurz který musí nově přijatí policisté absolvovat splňuje po obsahové stránce parametry, aby byl schopen policisty připravit na jejich nelehké povolání. Musím však zdůraznit fakt, že z celým výzkumem prolíná nespokojenost jak studentů, tak vedoucích a zástupců vedoucích obvodních oddělení PČR s časovou dotací, která je základní odborné přípravě poskytnuta.

Studenti si stěžují, že během šesti měsíců je na ně nahnuto tolik informací, že je nejsou schopni vstřebat a že není věnován dostatečný prostor pro aplikaci nabytých informací do praxe v rámci praktických modelových situací. Rovněž naprostá většina vedoucích a zástupců vedoucích obvodních oddělení PČR jsou pro prodloužení kurzu minimálně na devět měsíců.

Tento fakt rovněž podporuje historický vývoj policejního školství, kdy kurz pro nově přijaté policisty, v různých obměnách, je v současné době nejkratší od roku 1975. Délka kurzu byla zkrácena zejména z důvodů personálního nedostatku policistů v přímém výkonu v souvislosti s masovým odchodem policistů po přijetí nového zákona o služebním poměru. V současné době je však situace jiná a např. ve Zlínském kraji jsou místa u policie zaplněna téměř na 100% a je evidováno více jak sto nových žádostí o přijetí do služebního poměru k PČR. Na posledních poradách krajského ředitele PČR Zlínského kraje, byla k tomuto tématu otvírána diskuze a byl slyšet názor, že Policejní prezidium vážně uvažuje o prodloužení délky studia základní odborné přípravy policistů a já nemohu než souhlasit s těmito názory. Sám jsem absolvoval základní odbornou přípravu v délce dvanácti měsíců a na základě vlastních zkušeností mohu sdělit, že je to optimální délka studia.

Na základě uvedených skutečností lze konstatovat, že cíle bakalářské práce byly splněny.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1.] CHRÁSTKA, M. *Metody pedagogického výzkumu- Základy kvantitativního výzkumu*. Praha: Grada, 2007. 272 s. ISBN 978-80-247-1369-4
- [2.] JŮVA, J., a syn. *Úvod do pedagogiky*. Brno: Paido, 1995. 95 s. ISBN 8085931060
- [3.] KALKOS, J.; VESELÝ, A.; PALÁN, Z. *Vybrané problémy vzdělávací politiky*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1262-3.
- [4.] MAŇÁK, J. a kol. *Kapitoly z metodologie pedagogiky*. Brno: Masarykova univerzita, 1996. 129 s. ISBN 802101312.
- [5.] MAŇÁK, J., ŠVEC, Š. *Slovník pedagogické metodologie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005. 134 s. ISBN 802103802
- [6.] MANĚNA, V., CHRZOVÁ, M. *Metodologie vytváření testu*. Hradec Králové: Univerzita Hradec Králové, Fakulta informatiky a managementu.
- [7.] PRŮCHA, J., WALTEROVÁ, E., MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. Praha : Portál, 2001. 322 s. ISBN 8071785792
- [8.] POSPÍŠIL, O. *Pedagogika dospělých andragogika*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, 2001. ISBN 80-7290-064-1.
- [9.] SEDLÁČKOVÁ, J. *Diagnostické metody ve vyučování matematice*. Olomouc: Přírodovědecká fakulta UP, 1993.
- [10.] Školní vzdělávací programy Policie České republiky
- [11.] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky
- [12.] Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
- [13.] Webové stránky Policie ČR a policejních škol v ČR.
- [14.] Zákon č.111/1998 Sb., o vysokých školách
- [15.] Nařízení vlády č. 104/2005 Sb., kterým se stanoví katalog činností v bezpečnostních sborech.
- [16.] Výroční zpráva Vyšší policejní školy a Střední policejní školy MV v Holešově za rok 2009

- [17.] VYHNÁNKOVÁ, K. *Vzdělávání dospělých v České republice a Evropské unii*. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2007. ISBN 978-80-86723-46-4.
- [18.] PAVLÍK, O.; CHALOUPKA, L.; KOHOUT, K. *K politice dalšího vzdělávání*. Olomouc: Andragogé, 1999. ISBN 80-7067-949-2.
- [19.] PÁVKOVÁ, J. et al. *Pedagogika volného času*. Praha: Portál, 2002. ISBN 80-7178-711-6.
- [20.] MUŽÍK, J. *Didaktika profesního vzdělávání dospělých*. Plzeň: Nakladatelství Fraus, 2005. ISBN 80-7238-220-9.

Internetové zdroje

- [1.] Policie České republiky. *Průběh přijímacího řízení*. [online]. [cit. 2010-02-14]. Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/prubeh-prijimaciho-rizeni.aspx>
- [2.] Policie České republiky. *Etický kodex Policie České republiky*. [online]. [cit. 2010-02-15]. Dostupné z WWW: <http://www.policie.cz/clanek/eticky-kodex-policie-ceske-republiky.aspx>
- [3.] Policejní akademie České republiky v Praze.[online]. [cit. 2010-02-15]. Dostupné z WWW: <http://www.polac.cz/>
- [4.] Vyšší policejní škola MV v Brně: *Výroční zpráva o činnosti školy 2008/2009*. [online]. [cit. 2010-03-10]. Dostupné z WWW: http://www.vpsmvbrno.cz/download/vyrocní_zpravy/2008-09_vyrocní_zprava.pdf

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

- apod. – a podobně
- atd. – a tak dále
- č. – číslo
- ČR – Česká republika
- ETR – evidence trestního řízení
- MV – Ministerstvo vnitra
- např. – například
- Obr. - obrázek
- odst. – odstavec
- OSVČ – osoba samostatně výdělečně činná
- PA – Policejní akademie
- PČR – Policie české republiky
- PP – Policejní prezidium
- s. – stránka
- Sb. – Sbírký (zákonů)
- SKPV – služba kriminální policie a vyšetřování
- SPŠ – stření policejní škola
- Tab. - tabulka
- tj. – tj.
- viz. – dle
- VO – vedoucí oddělení
- VPŠ – vyšší policejní škola
- ZOP – základní odborná příprava
- ZVO – zástupce vedoucího oddělení

SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 1. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Právo.
- Obr. 2. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Pořádková služba.
- Obr. 3. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Dopravní služba.
- Obr. 4. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Komunikace a policejní etika.
- Obr. 5. Graf závislosti správných a chybných odpovědí z předmětu Zdravotní příprava.
- Obr. 6. Graf relativních četností správných odpovědí v jednotlivých předmětech.
- Obr. 7. Graf věkového složení absolventů ZOP.
- Obr. 8. Graf hodnocení délky ZOP ze strany její absolventů.
- Obr. 9. Graf znázorňující názor absolventů na délku ZOP v měsících.
- Obr. 10. Graf vyhodnocující názor absolventů na, zda získali během studia ZOP dostatečné kompetence pro výkon služby u policie.
- Obr. 11. Graf vyhodnocující názor absolventů na vyžadování důsledné přípravy na vyučování ze strany vyučujících.
- Obr. 12. Graf vyhodnocující názor absolventů zda jednotlivé předměty poskytují dostatek informací potřebných pro služební činnost.
- Obr. 13. Graf vyhodnocující názor absolventů zda během studia ZOP získali dostatek vědomostí a dovedností pro výkon služby.
- Obr. 14. Graf vyhodnocující názor absolventů zda si budou muset doplňovat vzdělání, aby mohli správně vykonávat činnost policisty.
- Obr. 15. Graf znázorňující rozdělení funkcí a délku trvání vykonávané funkce u respondentů II. Dotazníku.
- Obr. 16. Graf znázorňující rozsah kompetencí u absolventů ZOP dle názoru VO a ZVO.
- Obr. 17. Graf znázorňující odpovědi na otázku: Zda bývali v minulosti policisté po absolvování ZOP lépe připraveni pro výkon služby.
- Obr. 18. Graf znázorňující hodnocení absolventů ZOP ze strany VO a ZVO v jednotlivých oblastech známkami 1-5 jako ve škole.
- Obr. 19. Graf znázorňující názor VO a ZVO na to, jaká by měla být délka studia v ZOP.

SEZNAM TABULEK

Tab.1. Úspěšnost odpovědí předmětu Právo.

Tab. 2. Úspěšnost odpovědí v předmětu Pořádková služba.

Tab. 3. Úspěšnost odpovědí v předmětu Dopravní služba.

Tab. 4. Úspěšnost odpovědí v předmětu Komunikace a policejní etika.

Tab. 5. Úspěšnost odpovědí v předmětu Zdravotnická příprava.

Tab. 6. Celková úspěšnost odpovědí v testu.

















SEZNAM PŘÍLOH

- PI – Rozdělení služebních hodností, minimálního stupně vzdělání, délky trvání služebního poměru, tarifních tříd.
- PII – Hodnostní označení policistů
- PIII – Dotazník pro absolventy ZOP
- PIV – Dotazník pro VO a ZVO

PŘÍLOHA PI: SLUŽEBNÍ HODNOSTI POLICISTŮ, MINIMÁLNÍ STUPEŇ VZDĚLÁNÍ, DÉLKA TRVÁNÍ SLUŽEBNÍHO POMĚRU, TARIFNÍ TŘÍDY.

Služební hodnost	Minimální stupeň vzdělání	Doba trvání sl. poměru	Tarifní třída
referent	střední nebo střední s výučním listem	-	1.
vrchní referent	střední s maturitní zkouškou	-	2.
asistent	střední s maturitní zkouškou	-	3.
vrchní asistent	střední s maturitní zkouškou	2 roky	4.
inspektor	střední s maturitní zkouškou	3 roky	5.
vrchní inspektor	střední s maturitní zkouškou, vyšší odborné	5 let	6.
komisař	vyšší odborné nebo vysokoškolské v bakalářském studijním programu	6 let	7.
vrchní komisař	vysokoškolské v bakalářském studijním programu	7 let	8.
rada	vysokoškolské v magisterském studijním programu	9 let	9.
vrchní rada	vysokoškolské v bakalářském studijním programu	10 let	11.
vrchní státní rada	vysokoškolské v bakalářském studijním programu	12 let	12.

PŘÍLOHA PII: HODNOSTNÍ OZNAČENÍ PŘÍSLUŠNÍKŮ PČR

rotný 	strážmistr 	nadstáží mistr 	podpraporčík 	praporčík 
nadpraporčík 	podporučík 	poručík 	nadporučík 	kapitán 
major 	podplukovník 	plukovník 		
brigádní gen. 	generálmajor 	generálporučík 		

PŘÍLOHA PIII: DOTAZNÍK PRO ABSOLVENTY ZOP

Dotazník pro absolventy ZOP na VPŠ a SPŠ MV v Holešově

Vážení kolegové!

Jmenuji se npor. Jan Novák a v současné době zastávám funkci vedoucí obvodního oddělení PČR v Holešově. Zároveň jsem posluchačem 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulty humanitních studií. Dovoluji si Vás požádat o vyplnění dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce. V první části jde o didaktický test, kdy v otázkách je vždy jedna odpověď správná. V druhé části jde o Vaše hodnocení ZOP. Vámi zvolenou odpověď označte křížkem, v případě, že budete chtít odpověď opravit, dejte křížek do kolečka a správnou odpověď označte novým křížkem. Dotazník je zcela anonymní. Ještě bych Vás chtěl požádat o seriózní a odpovědný přístup k vyplňování dotazníku.

Díky za ochotu a Váš čas.

S pozdravem npor. Jan Novák

1. část

I. PRÁVO

1. Policejní orgán může vstoupit do obydlí, jiných prostor a na pozemek jen tehdy, jestliže:

- a) se tam nachází osoba podezřelá ze spáchání trestného činu nebo přestupku
- b) věc snese odkladu a vstup je nezbytný pro zajištění osob a věcí
- c) věc nesnese odkladu a vstup je nezbytný k provedení ohledání
- d) věc nesnese odkladu a vstup tam je nutný pro ochranu života nebo zdraví osob nebo pro ochranu jiných práv a svobod nebo pro odvrácení závažného ohrožení veřejné bezpečnosti a pořádku

2. Osobní prohlídku lze vykonat též u osoby, je-li podezření, že má u sebe zbraň nebo jinou věc, jíž by mohla ohrozit život nebo zdraví vlastní nebo cizí. Jedná se o osobu:

- a) zadrženu, zatčenu nebo osobu, která se bere do vazby
- b) na niž byl vydán příkaz k zatčení nebo příkaz k předvedení nebo příkaz k dodání do výkonu trestu odnětí svobody
- c) zadrženu, nebo na niž byl vydán příkaz k předvedení nebo dodání do výkonu trestu odnětí svobody
- d) zadrženu, nebo na niž byl vydán příkaz k dodání do vazby, nebo která byla předvolána

3. Orgán policie v rámci své věcné a funkční příslušnosti může projednat přestupek v blokovém řízení jen za těchto podmínek:

- a) přestupce je spolehlivě zjištěn, jedná se o návrhový přestupek, přestupcem je cizinec, který se na území ČR zdržuje krátkodobě a s blokovým řízením souhlasí
- b) v blokovém řízení lze projednat jakýkoli přestupek, přestupce je znám, s blokovým řízením souhlasí
- c) přestupek je spolehlivě zjištěn, nestačí domluva, obviněný z přestupku je ochoten pokutu zaplatit, nejedná se o návrhový přestupek
- d) orgán policie může uložit pokutu v blokovém řízení nejvýše do 5 000 Kč na místě, pokud obviněný z přestupku si je vědom porušení právní normy a nezáleží na tom, zda s uložením blokové pokuty souhlasí, přestupek je spolehlivě zjištěn, nejedná se o návrhový delikt, policejní orgán je oprávněn v blokovém řízení přestupek projednat

4. Policista v postavení policejního orgánu přijímá:

- a) všechna trestní oznámení, bez ohledu na svou věcnou a místní příslušnost
- b) jen ta trestní oznámení, ke kterým je místně a funkčně příslušný
- c) oznámení o všech trestných činech a přestupcích s trestem odnětí svobody do 3 let
- d) jen oznámení o všech trestných činech, v nichž koná řízení v 1. stupni okresní soud

5. Podle ustanovení § 28 trestního zákoníku se v krajní nouzi odvrací nebezpečí:

- a) které hrozí zájmu chráněnému trestním zákonem, hrozí přímo, nelze za daných okolností odvrátit jinak, ten komu hrozí, není povinen je snášet
- b) které hrozí zájmu chráněnému trestním zákonem, hrozí přímo, lze za daných okolností odvrátit jinak, ten komu hrozí, není povinen je snášet
- c) jedině hrozí-li životu nebo zdraví osob nebo majetku, hrozí přímo, nelze za daných okolností odvrátit jinak, ten, komu hrozí, není povinen je snášet
- d) jedině hrozí-li životu nebo zdraví osob nebo majetku, hrozí přímo: lze za daných okolností odvrátit jinak, ten, komu hrozí, není povinen je snášet

6. Trestní zákoník stanoví, že nejde o nutnou obranu, byla-li obrana:

- a) zjevně nepřiměřená způsobu útoku
- b) zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku
- c) zcela zjevně nepřiměřená povaze útoku a hrozícímu následku
- d) zcela zjevně nepřiměřená povaze útoku a hrozícímu následku

7. V nutné obraně obránce může odvracet:

- a) útok na jakýkoli zájem chráněný trestním zákoníkem
- b) jedině takový útok, který směřuje proti životu a zdraví osob, majetku, svobodě a lidské důstojnosti, republice a proti občanskému soužití
- c) jedině útok vedený proti jeho osobě nebo útok na život nebo zdraví jiné osoby
- d) toliko útok směřující proti jeho zájmům

8. Přestupkem je:

- a) zaviněné jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a je za přestupek výslovně označeno v přestupkovém zákoně nebo jiném zákoně, nejde-li o jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo o trestný čin
- b) protiprávní jednání, které porušuje nebo ohrožuje zájem společnosti a nejde o správní delikt, postižitelný podle zvláštních právních předpisů anebo jde o trestný čin
- c) každé jednání, které porušuje a ohrožuje zájem společnosti, fyzických osob, právnických osob a státu
- d) jednání fyzických osob, které ohrožuje a porušuje ústavní zřízení, oprávněné zájmy fyzických osob, právnických osob a neslučuje se s morálními zásadami společnosti

9. V blokovém řízení u přestupku lze uložit pokutu:

- a) jen do výše 500 Kč, pokud zákon o přestupcích nebo jiný zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší
- b) jen u vybraných přestupků a to do výše, která je zákonem uvedena
- c) jen do výše 1 000 Kč, pokud zákon o přestupcích nebo jiný zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší
- d) jen do výše 2 000 Kč, pokud zákon o přestupcích nebo jiný zákon nepřipouští uložit v takovém řízení pokutu vyšší

II. POŘÁDKOVÁ SLUŽBA**10. Policie ČR smí zasahovat do práv a svobod občanů:**

- a) pouze ze zákonných důvodů; bez zákonného důvodu, pokud to podle názoru policistů vyžaduje bezpečnostní situace
- b) pouze ze zákonných důvodů; bez zákonného důvodu pokud to podle veřejného mínění vyžaduje bezpečnostní situace
- c) pouze ze zákonných důvodů; bez zákonného důvodu pouze na základě rozkazu ministra vnitra ČR
- d) pouze ze zákonných důvodů

11. Úkolem Policie ČR je:

- a) chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek
- b) zajišťovat veřejný pořádek a při narušení okamžitě uvědomit odpovědné orgány obce
- c) zajišťovat nepřetržitou ochranu státních hranic
- d) střežit jaderná zařízení určená vládou ČR a přepravovat jaderný materiál

12. Policista je oprávněn podle zákona o Policii ČR použít donucovací prostředky:

- a) vždy, jestliže je to nezbytně nutné k zajištění vlastní bezpečnosti
- b) jen v zájmu ochrany vlastního života a zdraví nebo života a zdraví jiných osob
- c) proti osobě, která ohrožuje veřejný pořádek a bezpečnost osob a neuposlechne výzvy, aby od svého protiprávního jednání upustila
- d) k ochraně bezpečnosti své osoby, jiné osoby nebo majetku anebo k ochraně veřejného pořádku

13. Jestliže policista zjistí, že při použití donucovacího prostředku došlo ke zranění osoby, je povinen podle zákona o Policii ČR, jakmile to okolnosti dovolí:

- a) okamžitě zajistit lékařské ošetření zraněné osobě
- b) bezprostředně po zákroku a pokud možno se souhlasem zraněné osoby, zajistit její převoz k odbornému lékaři
- c) jakmile to okolnosti dovolí, poskytnout zraněné osobě první pomoc, zajistit lékařské ošetření a zákrok bezodkladně hlásit svému nadřízenému
- d) bezodkladně poskytnout zraněné osobě první pomoc

14. Při použití donucovacích prostředků je policista povinen dbát zásady přiměřenosti, která spočívá:

- a) v časové přiměřenosti provedení zákroku, po překonání odporu a přerušení útoku a útěku osoby použitím donucovacích prostředků končí
- b) ve výběru a užití donucovacího prostředku, jeho použití v časové přiměřenosti prováděného služebního zákroku, přičemž osobě, proti které policista zakročuje, nesmí být způsobena újma zřejmě nepřiměřená povaze a nebezpečnosti jejího protiprávního jednání
- c) v uplatnění zásady správného uvážení, což znamená, že použije takový donucovací prostředek, který je na základě jeho vlastního uvážení přiměřený a který nejdokonaleji ovládá
- d) ve výběru donucovacího prostředku, který vykazuje přibližně stejnou míru nebezpečnosti užití jako prostředek, který používá osoba, proti níž zakročuje

15. Hmaty a chvaty je policista oprávněn použít:

- a) pouze k překonání aktivního odporu, kterým osoba maří služební zákrok policistů
- b) jen pokud se jeví použití jiných donucovacích prostředků jako neúčinné
- c) vždy, jsou-li dány zákonné podmínky pro použití donucovacích prostředků; neplatí pro ně zvláštní omezení ve smyslu § 58 zákona o Policii ČR
- d) vždy, kdy je potřebné omezit možnost volného pohybu pachatele před použitím vhodnějších prostředků

16. Policista je oprávněn použít zbraň:

- a) aby odvrátil násilný útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt anebo prostor
- b) aby odvrátil nebezpečný útok, který ohrožuje objekt zvláštní důležitosti nebo stanoviště, není-li po opakované výzvě od útoku upuštěno
- c) aby odvrátil útok, který ohrožuje střežený nebo chráněný objekt nebo stanoviště, po marné výzvě, aby bylo od útoku upuštěno
- d) jestliže se pachatel trestného činu na jeho výzvu nevzdá nebo se zdráhá opustit svůj úkryt

17. Při použití zbraně je policista povinen dbát nutné opatrnosti, zejména:

- a) neohrozit svůj život a život jiných osob a co nejvíce šetřit životy osob, proti kterým zakročuje
- b) neohrozit život jiných osob a co nejvíce šetřit život osoby, proti níž zákrok směřuje
- c) neohrozit život a zdraví jiných osob a co nejvíce šetřit zdraví osoby, proti níž zakročuje
- d) neohrozit život jiných osob, a co nejvíce šetřit zdraví a majetek osoby, proti níž zákrok směřuje

18. Zajištění ve smyslu ustanovení § 26 zákona o Policii ČR může trvat nejdéle:

- a) 48 hodin od okamžiku omezení svobody
- b) 24 hodin od okamžiku počátku předvedení
- c) 24 hodin od okamžiku omezení osobní svobody
- d) 24 hodin od okamžiku ukončení předvedení

19. Policista je oprávněn použít zbraň:

- a) když pachatel, proti němuž byl použit donucovací prostředek hrozby střelnou zbraní nebo donucovací prostředek varovný výstřel, neuposlechne pokynů policisty směřujících k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiných osob
- b) jestliže pachatel, proti němuž byl použit donucovací prostředek úder střelnou zbraní nebo donucovací prostředek varovný výstřel, neuposlechne pokynů policisty směřujících k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby
- c) jestliže osoba, proti níž byl použit donucovací prostředek hrozba namířenou střelnou zbraní nebo varovný výstřel, neuposlechne příkazu policisty směřujícího k zajištění bezpečnosti jeho vlastní nebo jiné osoby
- d) když pachatel, proti němuž byl použit donucovací prostředek hrozba nebo úder střelnou zbraní nebo donucovací prostředek varovný výstřel, neuposlechne pokynů policisty směřujících k zajištění bezpečnosti jiné osoby

20. Policista je oprávněn vyzvat k prokázání totožnosti osobu:

- a) zdržující se v blízkosti místa, kde došlo ke spáchání trestného činu nebo správního deliktu, k požáru nebo jiné mimořádné události
- b) zdržující se v blízkosti místa, kde došlo k dopravní nehodě nebo přestupku a mohlo by jít o pachatele této události
- c) je-li prováděno pátrání po hledaných osobách
- d) která svým vzhledem vyvolává dojem, že by mohla být možným pachatelem trestné činnosti

21. Pátrá-li policista po pachateli úmyslného trestného činu nebo po věcech z takového trestného činu pocházejících anebo s takovým trestným činem souvisejících, je oprávněn:

- a) prohlížet pouze zavazadlový prostor dopravního prostředku a zavazadla osob, zda se v něm tyto osoby nebo věci nenachází
- b) zastavit dopravní prostředek a provést jeho prohlídku
- c) zastavit dopravní prostředek a provést prohlídku tohoto prostředku, a to včetně důkladné prohlídky osob
- d) prohlížet vozidla včetně osobních zavazadel řidiče

III. DOPRAVNÍ SLUŽBA**22. Přestupek lze projednat uložením pokuty v blokovém řízení, jestliže je:**

- a) spolehlivě zjištěn, nestačí napomenutí a obviněný je ochoten pokutu zaplatit
- b) zjištěn policistou
- c) spolehlivě zjištěn, nestačí omluva a obviněný je ochoten pokutu zaplatit
- d) spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný je ochoten pokutu zaplatit

23. Pokud je policista věcně příslušný, může v blokovém řízení uložit pokutu, jestliže je přestupek spolehlivě zjištěn, nestačí domluva a obviněný z přestupku:

- a) je osoba starší 18 let
- b) s přestupkem souhlasí
- c) je ochoten pokutu zaplatit
- d) má dostatečnou hotovost k zaplacení

24. Aby bylo orientační vyšetření přístrojem DRÄGER objektivní, musí od uplynout od posledního požití alkoholu alespoň:

- a) 5 minut
- b) 15 minut
- c) 30 minut
- d) 60 minut

25. Orientační vyšetření na přítomnost alkoholu nebo jiné návykové látky u řidičů, provádí útvar Policie ČR pomocí:

- a) odběru moči, popřípadě krve
- b) dechové zkoušky, odběru slin, stěr z kůže nebo sliznic nebo jiný obdobně účinný způsob
- c) dechové zkoušky, nebo odběru potu
- d) odběru slin, popřípadě odběru moči

26. Silniční vozidlo je technicky nezpůsobilé k provozu na pozemních komunikacích, pokud:

- a) nemá identifikační údaje v souladu s údaji v registru silničních vozidel
- b) majitel nemá sjednáno pojištění odpovědnosti z provozu vozidla
- c) není opatřeno registrační značkou nebo státní poznávací značkou
- d) byly na vozidle provedeny neschválené zásahy do identifikátorů vozidla

27. Řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe:

- a) doklad o zaplacení pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla
- b) průkaz pojišťovny zdravotní pojišťovny
- c) doklad o zdravotní způsobilosti, jde-li o řidiče podle § 87/3 zák. č. 361/2000 Sb.
- d) občanský průkaz

IV. KOMUNIKACE A POLICEJNÍ ETIKA**28. Sdělování nepříjemné zprávy (tragické události) se provádí:**

- a) nejčastěji po telefonu
- b) není nutné získávat přesné údaje o oběti a její rodině
- c) zásadně osobně (pověření zkušených policistů)
- d) ve dveřích (nikdy nevstupujeme do bytu)

29. Mezi demokratické principy patří:

- a) respektování práva menšin a svobodné sdružování
- b) svobodné sdružování a potlačování neintegrováných skupin
- c) politické organizování a kontrola tisku
- d) jednat dle uvážení každého občana a politické organizování

30. Mezi chyby, které ovlivňují policistu při posuzování občana patří:

- a) xenofobie, optika a vlastní kulturní vzorce
- b) situační kontext, tradice a barva pleti
- c) 1. dojem, předsudek, stereotypizace a haló efekt
- d) posturologie, optika a mimika

31. Policejní etika je:

- a) společenské chování policisty
- b) dodržování a uplatňování pravidel a norem policejní práce
- c) způsob mluvy policistů
- d) způsob hodnocení policistů

32. Mezi prvky tvořící korupční situaci patří:

- a) použité prostředky, podmínky korupčního jednání, charakter osobnosti
- b) jedinec vyžadující uplatnění legitimní moci, jedinec disponující legitimní mocí, podmínky korupčního jednání
- c) účastníci korupčního jednání, nepříznivá sociální situace, politická moc
- d) sociální statut, jedinec disponující legitimní mocí, použité prostředky

33. Mezi základní materiální dopady korupce řadíme:

- a) porušení principu rovnosti před zákonem a nestrannosti veřejné správy
- b) zvýšené náklady určené pro boj s korupcí a netransparentnost hospodářství
- c) ztráta důvěry pro státní správu a finanční zvýhodnění účastníků korupce
- d) naplnění subjektivních potřeb účastníků korupce, zneužití daňových poplatníků

34. Etický kodex Policie ČR vyjadřuje:

- a) způsob součinnosti policisty s občanem při dodržování pravidel společenského chování
- b) profesní etiku policisty při jeho veškeré policejní činnosti ve vztahu k občanovi, kolegům, nadřízeným i sobě samému
- c) etické chování a jednání policisty v souladu se zákony
- d) morální postupy zásady při jednání policisty s občanem

V. ZDRAVOTNICKÁ PŘÍPRAVA**35. Zástavu dechu zjistíme podle toho, že:**

- a) postižený je v bezvědomí
- b) je promodralá kůže a sliznice na okrajových částech těla, rozšířené zornice
- c) se zrcátko před ústy neorosí a papírek nezachvěje
- d) u postiženého nejsou přítomny dýchací pohyby, neslyšíme dýchací šelesty, na uchu nebo na tváři necítíme proud vydechaného vzduchu

36. Hlavním příznakem zástavy krevního oběhu je:

- a) nehmatný tep na krkavici a velkých tepnách, bezvědomí, bezdeší
- b) promodralá kůže a sliznice na okrajových částech těla, rozšířené zornice
- c) stav, kdy poraněný nereaguje na slovní a fyzický kontakt
- d) bledost kůže, studený a lepkavý pot v obličejí poraněného, povolené svalové napětí

37. Kardiopulmonální resuscitace dospělého ukončíme:

- a) usoudíme-li, že je ožívání zbytečné
- b) po 30 min ožívání
- c) při úplném vlastním vyčerpání, dojde-li k obnovení životních funkcí a po příchodu lékaře
- d) po 45 min ožívání

38. Po příchodu k poraněnému zjišťujeme nejdříve:

- a) přítomnost krvácení, zlomeniny páteře, stav vědomí
- b) stav nejdříve životní funkce, přítomnost krvácení a přivoláme záchrannou zdravotnickou službu
- c) poslední příjem potravy, barvu kůže a sliznic, životní funkce
- d) stav vědomí, přítomnost masivního vnějšího krvácení, přítomnost dýchání a tepu na krčních tepnách, případně na jiných velkých tepnách

39. Masivní zevní krvácení na končetině zastavíme tak, že:

- a) na ránu přiložíme sterilní krytí a připevníme obinadlem, končetinu znehybníme
- b) končetinu zvedneme, stiskneme tlakový bod a na ránu přiložíme sterilní krytí a krycí obvaz
- c) končetinu zvedneme, stiskneme příslušný tlakový bod, na ránu přiložíme tlakový obvaz a končetinu znehybníme
- d) na ránu přiložíme sterilní krytí a pevně obvážeme elastickým obinadlem

40. Při tepenném krvácení ze středních a menších tepen na končetině přiložíme:

- a) tlakový obvaz
- b) zaškrcovadlo a tlakový obvaz
- c) sterilní krytí a obvážeme obinadlem
- d) sterilní obinadlo

41. Správný postup první pomoci u bezvědomého je:

- a) pokus o navázání kontaktu, otočení na záda, záklon hlavy, kontrola dechu, kontrola krevního oběhu, uložení do stabilizované polohy nebo zajištění volných dýchacích cest trojitým manévrem
- b) pokus o navázání kontaktu, revize dutiny ústní, záklon hlavy, kontrola dechu, kontrola krevního oběhu, uložení do stabilizované polohy nebo zajištění volných dýchacích cest předsunutím dolní čelisti
- c) pokus o navázání kontaktu, pokus o posazení, kontrola dechu, kontrola krevního oběhu, uložení do polohy na záda s mírně podloženou hlavou
- d) pokus o navázání kontaktu, otočení na záda, revize dutiny ústní, uložení do stabilizované polohy nebo do polohy na záda smírně podloženou hlavou

2. část**VI. HODNOCENÍ ZOP ABSOLVENTY****1. K jaké věkové kategorii patříte?**

- a) do 21 let včetně
- b) od 22 do 25 let
- c) od 26 do 35 let
- d) od 36 do 45 let

2. Jeví se vám délka základní odborné přípravy jako dostačující?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

3. Jaká by měla být dle Vašeho názoru délka ZOP

- a) kratší než 6 měsíců
- b) 6 měsíců
- c) 9 měsíců
- d) 12 měsíců
- e) 18 měsíců

4. Myslíte, že jste v základní odborné přípravě získal dostatečné kompetence pro výkon služby policisty v přímém výkonu služby?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

5. Vyžadovali od Vás vyučující důslednou přípravu na většinu vyučovacích hodin?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

6. Poskytuje náplň jednotlivých předmětů ZOP dostatek hodnotných informací, které využijete pro svou služební činnost?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

7. Myslíte, že jste získal studiem ZOP dostatek vědomostí a dovedností potřebných pro přímý výkon služby?

- a) ano
- b) spíše ano
- c) spíše ne
- d) ne

8. Myslíte, že budete muset své vzdělání dále doplňovat (kurzy, školení) abyste mohl správně vykonávat službu v přímém výkonu nebo myslíte, že Vám bude stačit co jste se naučili v ZOP?

- a) bude stačit co jsem se naučil v ZOP
- b) nevím, to ukáže čas
- c) jistě se budu muset dále vzdělávat

9. Napadá Vás něco, co by se dalo na ZOP změnit nebo zlepšit, aby lépe připravila policisty na výkon služby? Uveďte:

PŘÍLOHA PIII: DOTAZNÍK PRO VO A ZVO OO PČR**Dotazník pro vedoucí a zástupce vedoucích obvodních oddělení PČR**

Vážení kolegové!

Jmenuji se npor. Jan Novák a v současné době zastávám funkci vedoucí obvodního oddělení PČR v Holešově. Zároveň jsem posluchačem 3. ročníku Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, Fakulty humanitních studií. Dovoluji si Vás požádat o vyplnění krátkého dotazníku, který je součástí mé bakalářské práce týkající se kompetencí absolventů ZOP VPŠ a SPŠ MV v Holešově. Dotazník je zaslán elektronicky a rovněž Vás žádám o vrácení dotazníku v el. podobě. Odpovědi, které jste vybrali podtrhněte nebo značte barevně. Vaše odpovědi budou využity pouze pro mou bakalářskou práci a nebudou nikde spojovány s Vaším jménem. Ještě bych Vás chtěl požádat o seriózní a odpovědný přístup k vyplňování dotazníku.

Díky za ochotu a Váš čas.

S pozdravem npor. Jan Novák

1. Zastávám funkci:

- a) vedoucí OO PČR
- b) zástupce vedoucího OO PČR

2. U PČR pracuji:

- a) méně než 5 let
- b) 5-10 let
- c) 11-15 let
- d) více než 15 let

3. Ve funkci vedoucího nebo zástupce pracuji:

- a) méně než 5 let
- b) 5-10 let
- c) 11-15 let
- d) více než 15 let

4. Dle Vašeho názoru jsou kompetence studentů po absolvování ZOP VPŠ a SPŠ MV v Holešově potřebné pro přímý výkon služby policisty (v rámci možností ZOP a délky studia):

- a) velmi dobré
- b) spíše dobré
- c) dostatečné
- d) měly by být lepší
- e) jsou zcela nedostatečné

5. ZOP je nastavena správně a drtivou většinu policistů připraví dobře na přímý výkon služby u pořádkové policie.

- a) plně souhlasím
- b) souhlasím
- c) nemám vyhraněný názor
- d) nesouhlasím
- e) plně nesouhlasím

6. V minulosti bývali policisté po absolvování ZOP lépe připraveni pro výkon služby

- a) ano
 b) ne
 c) kvalita je přibližně stejná po celou dobu výkonu mé funkce

7. Označte známky jako ve škole (1-5) vědomosti a dovednosti policistů, získané v průběhu ZOP, které jsou důležité pro výkon služby u pořádkové policie u jednotlivých problematik:

známkování	1	2	3	4	5
Právo					
Pořádková služba					
Dopravní služba					
Komunikace a pol. etika					
Zdravotnická příprava					

8. Jaká by měla být dle Vašeho názoru délka ZOP?

- a) kratší než 6 měsíců
 b) 6 měsíců
 c) 9 měsíců
 d) 12 měsíců
 e) 18 měsíců

9. Co má podle Vašeho názoru rozhodující vliv na to, jak kvalitně bude policista připraven na výkon služby?

- a) rozhodující je kvalita ZOP a to zda je správně nastavena, pak se věci potřebné pro výkon služby naučí všichni, kdo byli k policii přijati
 b) rozhodující jsou osobnostní předpoklady policisty, pokud chce, sám se naučí vše co je potřeba pro výkon služby, ať je kvalita ZOP jakákoliv
 c) nedá se jednoznačně stanovit co je rozhodující, kvalita ZOP i osobnostní předpoklady jsou stejně důležité.

10. Kdybyste měl sestavit žebříček (1-6) toho, co je pro policistu nejdůležitější pro získání správných kompetencí pro přímý výkon služby, tak by bylo pořadí následující:

	pořadí
osobnostní kvality	
praxe	
další vzdělávání	
ZOP	
kolektiv	
tlak nadřízených	

11. Napadá Vás něco, co by se dalo na ZOP změnit nebo zlepšit, aby lépe připravila policisty na výkon služby? Uveďte: